Rețeaua Parlamentară „Fără violență împotriva femeilor”

Ghid pentru parlamentari

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul)

Parliamentary Assembly
Assemblée parlementaire

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Ghid pentru parlamentari

Convenția Consiliului Europei
privind prevenirea și combaterea violenței
împotriva femeilor și a violenței domestice
(Convenția de la Istanbul)

Document pregătit de Hilary Fisher, consultant expert, în colaborare cu Secretariatul Comisiei pentru Egalitate și Nediscriminare a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei

Coperta și redactarea: Documents and Publications Production Department (SPDP), Council of Europe

Secretariat of the Committee on Equality and Non-Discrimination

Parliamentary Assembly of the Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Tel : +33 (0)3 90 21 47 78
Fax : +33 (0)3 90 21 56 49
http://assembly.coe.int

© Council of Europe, revised version, November 2015
Tipărit la Consiliul Europei

Cuprins

Despre Consiliul Europei 5

Despre Adunarea Parlamentară și Rețeaua Parlamentară „Fără violență împotriva femeilor” 7

Prefața Președintelui Adunării Parlamentare 9

Apelul Raportorului General pe probleme privind violența împotriva femeilor 11

Rolul parlamentarilor în sprijinirea Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice ... 13

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (CETS No. 210, Istanbul Convention) 15

- De ce o convenție? 15
- Ce cuprinde Conventia? 19
- Politicile integrate și colectarea de informații 22
- Prevenirea 24
- Protecția și suportul 27
- Legea substanțială 30
- Ancheta, punerea sub acuzare, legislația procedurală și măsurile de protecție 37
- Migrația și azilul 39
- Mecanismele de monitorizare 41

Relația cu alte instrumente internaționale 43

Clauze finale 43

Postfața Secretarului General Adjunct al Consiliului Europei 45

Anexe

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea
și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice
(CETS No. 210) 47

Lista rezoluțiilor și recomandărilor Adunării Parlamentare
privind violența împotriva femeilor (2000-2015) 93

Lista jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului
privind violența împotriva femeilor 95

Lista altor instrumente și standarde internaționale relevante 99

Despre Consiliul Europei

Consiliul Europei cuprinde 47 de state membre, acoperind practic întregul continent european. El caută să dezvolte principii democratice și juridice comune, bazate pe Convenția pentru protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului (Convenția Europeană pentru Drepturile Omului) și alte texte de referință privind protecția persoanelor, inclusiv a femeilor și a fetelor. Încă din anii 90, Consiliul Europei a promovat în mod activ protecția femeilor și a fetelor împotriva violenței pe motiv de gen, prin adoptarea Recomandării (2002)5 privind protecția femeilor împotriva violenței și prin desfășurarea unei campanii europene pe scară largă privind violența împotriva femeilor, inclusiv violența domestică, în anii 2006-2008.

www.coe.int/conventionviolence
conventionviolence@coe.int

Despre Adunarea Parlamentară și despre Rețeaua Parlamentară „Fără violență împotriva femeilor”

Parlamentarii care formează Adunarea Parlamentară provin din parlamentele naționale ale celor 47 de state membre ale Organizației. Ei se întâlnesc de patru ori pe an pentru a discuta chestiuni de actualitate și pentru a cere guvernelor europene să ia inițiative și să trimită rapoarte despre acestea. Parlamentarii vorbesc în numele celor 800 de milioane de europeni care i-au ales.

Rețeaua Parlamentară „Fără violență împotriva femeilor” a fost inițial înființată în contextul campaniei de combatere a violenței împotriva femeilor (2006-2008). În cursul acestei perioade, aproximativ 40 de parlamente naționale au desfășurat mai mult de 200 de activități în toată Europa în scopul combaterii violenței împotriva femeilor, conștientizării parlamentarilor și a publicului larg, amendării legilor pentru a preîntâmpina

acest flagel, protecției mai eficiente a victimelor și încriminării efective a autorilor. Odată cu Rezoluția sa 1635 (2008) privind Combaterea violenței împotriva femeilor: spre un Consiliu al Convenției Europene, Adunarea a decis că sfârșitul campaniei nu trebuie să însemne și sfârșitul Rețelei. Dimpotrivă, această unealtă inovativă și puternică va permite creșterea distribuirii de informații între parlamentari și coordonarea unor acțiuni comune.

Rețeaua este formată în prezent din membri ai delegațiilor parlamentare ale statelor membre și ale statelor observatoare ale Adunării Parlamentare, cât și din delegațiile Partenerilor pentru Democrație. Este prezidată de Raportorul General pentru problemele privind violența împotriva femeilor, care acționează drept Coordonator Politic al Rețelei. De la adoptarea Convenției de la Istanbul de către Comitetul de Miniștri, Rețeaua și-a stabilit ca obiectiv principal contribuirea la promovarea Convenției, pentru ca aceasta să intre în vigoare fără întârziere.

www.assembly.coe.int/stopviolence/
womenfreefromviolence@coe.int

Prefața Președintelui Adunării Parlamentare

Acționați acum pentru combaterea violenței împotriva femeilor!

Pe 1 august 2014, a intrat în vigoare Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (Convenția de la Istanbul). Această Convenție lansează un semnal puternic în Europa și în întreaga lume, către milioanele de femei care sunt victime ale violenței. Ea răsplătește eforturile depuse în ultimii ani de Consiliul Europei, inclusiv ale Adunării sale Parlamentare și ale societății civile, care au lucrat pentru a face mai cunoscut acest document inovativ și a-i face pe oameni să înțeleagă că violența împotriva femeilor ne privește pe toți.

Convenția de la Istanbul este deschizătoare de drumuri în mai multe aspecte. Mai întâi, ea consideră violența împotriva femeilor drept o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare. În plus, ea militează pentru toleranță zero față de acest fel de violență, încriminând o serie întreagă de fapte: violența fizică, violența sexuală, mariajul forțat, mutilarea genitală a femeilor, avortul forțat și hărțuirea.

Doresc să felicit statele care au ratificat deja Convenția de la Istanbul și fac apel la parlamentarii din statele membre ale Consiliului Europei care încă nu au semnat sau ratificat acest document să-și mărească eforturile pentru a promova semnarea, ratificarea și implementarea Convenției de la Istanbul.

Vă invit să folosiți acest manual ca un mijloc practic de asigurare a unei mai bune înțelegeri a Convenției. Poate fi folosit pentru a îndruma activități de promovare a Convenției, oferind cheia înțelegerii acestui instrument unic. Aș vrea de asemenea să vă invit să urmăriți activitatea Rețelei Parlamentare „Fără violență împotriva femeilor", care ține sesiuni regulate la Strasbourg. Începând cu 2006, membrii acestei rețele au fost purtătorii de drapel pentru combaterea violenței împotriva femeilor, conducând acțiuni de sensibilizare în parlamentele lor și printre publicul larg. Intrarea în vigoare a Convenției nu ar fi fost posibilă fără eforturile lor susținute de promovare a semnării și ratificării ei de către statele membre.

GREVIO, comitetul de monitorizare a fost de curând înființat. Parlamentele naționale sunt invitate să participe la monitorizarea Convenției, ca recunoaștere a rolului major pe care îl joacă în implementarea ei. Adunarea Parlamentară va juca de asemenea un rol activ în monitorizare și își va continua implicarea prin activitatea de evaluare, nemaiîntâlnită până acum, pe care acest tratat i-o conferă.

Intrarea în vigoare a Convenției de la Istanbul reprezintă o piatră de hotar pentru protecția drepturilor omului. Ne provoacă pe toți să ne asigurăm că viziunea unui viitor fără violență devine o realitate cât mai curând posibil, deoarece femeile victime au așteptat deja prea mult.

Anne Brasseur
Președinte al Adunării Parlamentare
a Consiliului Europei

Apelul Raportorului General pentru problemele privind violența împotriva femeilor

Lipsa violenței este primul drept al omului

Violența împotriva femeilor, inclusiv violența domestică, este una dintre formele cele mai grave de încălcare a drepturilor omului în Europa. Este una dintre infracțiunile cele mai răspândite. Și totuși, presiunea socială este atât de puternică încât multe dintre victime o acceptă ca pe un fapt de viață inevitabil și se abțin să o denunțe. Altele, care găsesc curajul să ceară ajutorul autorităților, sunt uneori refuzate fără a fi luate în serios. Iar altele nu pot găsi protecție din cauza slăbiciunilor și lacunelor din cadrul legislativ sau politic al țărilor lor.

Sunt mândră că Consiliul Europei a fost credincios rolului și mandatului său de gardian principal al drepturilor omului în Europa, ridicând vălul care înconjoară, în prea multe rânduri, violența împotriva femeilor.

Sunt mândră că a urmat solicitarea repetată și consistentă a Adunării Parlamentare ca în Europa să existe un instrument cu putere de lege, care să stabilească cele mai înalte standarde privind prevenirea, protecția și punerea sub urmărire a celor mai grave și mai răspândite forme de violență bazată pe gen.

Sunt mândră că, după 3 ani de eforturi concertate, acest instrument, celebra Convenție de la Istanbul, a intrat în sfârșit în vigoare.

Multe dintre statele noastre membre au ratificat Convenția după un proces lung și cuprinzător de aliniere a legislației și politicilor lor cu cerințele Convenției. Altele sunt la începutul acestui proces, iar ratificarea lor demonstrează o voință politică clară de a îndeplini cerințele Convenției. Consiliul Europei va continua să ofere sprijin acestui proces.

A fost un drum lung, dar munca trebuie să continue în aceleași condiții bune ca și până acum.

Prin intermediul GREVIO, un organism expert independent, și prin Comitetul Părților, un organism politic compus din reprezentanți oficiali ai statelor Părți la Convenție, care reprezintă cei doi stâlpi principali ai mecanismului de monitorizare.

Prin intermediul Adunării parlamentare și al parlamentelor naționale, pentru care Convenția prevede un important rol de monitorizare.

Și în sfârșit, prin intermediul Rețelei Parlamentare „Fără violență împotriva femeilor", a cărei activitate a fost definitorie în atragerea sprijinului politic pentru Convenție, deoarece fără lobby-ul, presiunea și unitatea parlamentarilor noștri nu am fi realizat intrarea în vigoare a prețiosului nostru standard de prim ordin.

Trebuie să ne unim cu toți pentru a ne asigura că Convenția de la Istanbul nu va însemna doar vorbe, ci se va transforma în acțiuni reale.

Trebuie să ne unim cu toți pentru a eradica acest flagel și a permite fiecărei femei să trăiască în siguranță, fără teamă și fără violență.

Sahiba Gafarova
Raportor General pe probleme privind violența împotriva femeilor
Coordonator Politic al Rețelei Parlamentare
„Fără violență împotriva femeilor"

Rolul parlamentarilor în sprijinirea Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice

Parlamentarii dețin un rol crucial în sprijinirea Convenției privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

În calitate de legiuitori și de creatori de politică, ei pot grăbi procesul care duce la semnarea și ratificarea Convenției. În plus, ei vor fi direct implicați în ratificarea ei. Printre activitățile pe care le pot și trebuie să le desfășoare se numără:

- interogarea guvernelor proprii în legătură cu sprijinul acordat Convenției;
- cererea de informații de la guvernele proprii în legătură cu stadiul atins în procesul de semnare și ratificare;
- organizarea de dezbateri despre Convenție la nivel național, în special în cadrul parlamentelor din care fac parte;
- asigurarea ca toate documentele de fond relevante să fie disponibile la centrul de documentare al parlamentului lor;
- luarea și sprijinirea de inițiative pentru sporirea cunoștințelor despre Convenție printre organizațiile non-guvernamentale și membrii societății civile;
- inițierea unei petiții publice în sprijinul Convenției;
- asigurarea traducerii Convenției în limbile naționale;
- asigurarea adoptării și implementării măsurilor legislative și de altă natură, în conformitate cu cerințele Convenției.

Chiar și fără Convenția de la Istanbul, parlamentarii își pot aduce o contribuție importantă la stoparea violenței împotriva femeilor, în special prin:

- inițierea legislației în domeniul violenței împotriva femeilor, asigurarea ca ea să reflecte cele mai înalte standarde internaționale posibile;
- cererea ca o colecție sistematică de informații despre violența împotriva femeilor să se realizeze la nivel național;
- asigurarea ca suficiente resurse să fie alocate furnizorilor de servicii pentru victimele violenței.

În sfârșit, în calitate de formatori de opinie, parlamentarii se află într-o poziție privilegiată din care pot contribui la evoluția mentalităților. În acest scop, ei trebuie:

- să ia o atitudine fermă în condamnarea și respingerea violenței împotriva femeilor, inclusiv în mass-media;
- să insiste în cadrul partidelor lor politice pentru includerea eradicării violenței împotriva femeilor în programele lor politice;
- să includă o referire la nevoia de a eradica violența împotriva femeilor în fiecare discurs public;
- să organizeze activități de conștientizare cu privire la violența împotriva femeilor, implicând de asemenea și alți formatori de opinie, precum jurnaliști, scriitori, oameni din show-business.

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (CETS No. 210, Istanbul Convention)

De ce o convenție?

Fapte și cifre

Un număr semnificativ de femei și fete din țările Consiliului Europei suferă zilnic din pricina violenței. Femeile și fetele sunt supuse adesea unor forme grave de violență, precum violența domestică, violența sexuală, violul, căsătoria forțată și mutilarea genitală. Violența poate fi și psihică, manifestându-se sub forma abuzului verbal, criticii, izolării, amenințărilor, hărțuirii și hărțuirii sexuale. Faptul că nu este de natură fizică nu o face mai puțin vătămătoare sau gravă. Autorii și victimele aparțin tuturor mediilor. Nu numai supraviețuitorii sunt cei care suferă; copiii care sunt martorii violenței sunt și ei traumatizați.

Violența împotriva femeilor afectează femeile de toate vârstele și categoriile, deși unele sunt în mod special vulnerabile. Violența are rădăcini adânci în inegalitatea dintre femei și bărbați în societate și este perpetuată printr-o cultură a intoleranței și negării. Este cauzată de, și este o consecință a relațiilor de putere inegale dintre femei și bărbați în societate. Discriminarea și atitudinea față de femei rezultând din dezechilibrul puterii fac ca femeile să poată evita cu dificultate situațiile violente. Violența pe care ele o suferă nu este întotdeauna luată în serios de comunitate sau de autorități, făcându-le și mai vulnerabile la violențe ulterioare sau chiar crime.

Din nefericire, violența împotriva femeilor este adesea considerată o problemă personală, și multe femei se feresc să o denunțe, sau sunt descurajate să facă acest lucru de către familie sau comunitate. Lipsa de elemente în cazul plângerilor rezultă în eșecul anchetelor, al punerii sub acuzare sau al sancțiunilor. Multe cazuri nu ajung la tribunal sau, când aceasta se întâmplă, autorii primesc o pedeapsă minimă. Lipsa de compasiune față de victime în timpul anchetelor și al procesului juridic duce adesea la revictimizare. Aceasta descurajeazăfemeile să denunțe violența, și datorită faptului că, în absența unei protecții adecvate, o plângere sporește riscul supunerii la noi violențe.

Violența domestică este un act de violență deosebit de traumatizant. Majoritatea covârșitoare a victimelor o constituie femeile și fetele. Cercetările au arătat o legătură între abuzul fizic împotriva copiilor și violența domestică împotriva femeilor; totuși, există puține cercetări sigure în legătură cu alte forme de violență domestică, precum abuzul contra copiilor mai mari ori împotriva bărbaților. Chiar dacă unii bărbați pot fi supuși și ei, violenței domestice, frecvența și gravitatea acesteia sunt mult diminuate față de cazul femeilor, iar bărbații pot fi supuși violenței ca răspuns la violența pe care ei înșiși au inițiat-o. În majoritatea cazurilor, bărbații sunt autorii.

Costul financiar al violenței împotriva femeilor este ridicat, fiind estimat la 34 miliarde Euro anual pe țară în statele membre ale Consiliului Europei, adică aproximativ 555 Euro pe cap de locuitor.[1]

Procesul care a dus la Convenție

Încă din anii 90, Consiliul Europei și-a intensificat acțiunile de combatere a oricăror forme de violență împotriva femeilor. Aceste activități au culminat în 2002, odată cu adoptarea Recomandării Rec (2002)5 a Comitetului de Miniștri către statele membre, privind protecția femeilor împotriva violenței.[2]

1. www.coe.int/t/dg2/equality/DOMESTICVIOLENCECAMPAIGN/FAQ_en.asp#P59_4532
2. https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=280915

În 2005, Planul de Acțiune adoptat la finele celui de-al Treilea Summit al șefilor de state și de guverne ale statelor membre ale Consiliului Europei a inițiat o campanie europeană pe scară largă privind violența împotriva femeilor, inclusiv a violenței domestice.[3] Ulterior, a fost înființat un Grup de Lucru pentru sprijinirea campaniei, evaluarea progresului realizat de statele membre și recomandarea acțiunilor viitoare. Între 2006 și 2008, campania Consiliului Europei a văzut pentru prima oară în Europa guverne, parlamente și autorități regionale și locale, militând împreună.

Evaluarea măsurilor naționale luate de statele membre, făcută de Grupul de Lucru, a arătat că mai rămâneau multe de făcut: în ciuda progreselor înregistrate, era clar că legislația existentă rămânea de multe ori, neaplicată, serviciile pentru victime erau puține și nesusținute financiar și exista o uriașă diferență în privința protecției între statele membre. În Raportul său Final de Activitate din 2008, Grupul de Lucru a recomandat adoptarea unui instrument al Consiliului Europei privind drepturile omului, cuprinzător, legal, pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor.[4]

Ca răspuns la aceste constatări și recomandări, în decembrie 2008, Comitetul de Miniștri a înființat un Comitet Ad Hoc multi-disciplinar pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (CAHVIO) și i-a cerut să pregătească unul sau mai multe instrumente legale în domeniul violenței împotriva femeilor și al violenței domestice, axat pe măsuri de protecție și sprijinire a victimelor și punerea sub acuzare a autorilor.

La prima sa întrunire, CAHVIO a hotărât că ar fi potrivită o Convenție unică, combinând acțiuni de prevenire și combatere a tuturor formelor de violență împotriva femeilor și de violență domestică împotriva tuturor membrilor familiei. Convenția a fost redactată de CAHVIO în cursul a nouă ședințe care au reunit reprezentanți ai guvernelor și alți reprezentanți ai organismelor interesate.

---

3. www.coe.int/t/dcr/summit/20050517_plan_action_en.asp
4. www.coe.int/t/dg2/equality/domesticviolencecampaign/Source/Final_Activity_Report.pdf

Adunarea Parlamentară a participat activ la negocieri în persoana Președintelui Comisiei pentru Oportunități Egale pentru Bărbați și Femei din acea vreme. Textul provizoriu a fost finalizat în decembrie 2010 și adoptat de Comitetul de Miniștri la 7 aprilie 2011. Convenția a fost deschisă pentru semnături la conferința ministerială de la Istanbul în data de 11 mai 2011. Pe 1 august 2014, Convenția a intrat în vigoare.

Valoarea adăugată a Convenției

Convenția de la Istanbul este un instrument deschizător de drumuri. Este primul instrument internațional legal, deschis practic oricărei țări din lume, care acoperă un set cuprinzător de măsuri privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. Aceasta recunoaște că violența împotriva femeilor este atât o violare a drepturilor omului cât și o formă de discriminare. Ea stabilește și o legătură clară între obținerea egalității între bărbați și femei și eradicarea violenței împotriva femeilor. Cuprinde, de asemenea, articole care încriminează abaterile specifice precum hărțuirea, căsătoria forțată, mutilarea genitală a femeilor, avortul forțat și sterilizarea forțată.

Convenția cuprinde, de asemenea, datele necesare pentru abordarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, în mod eficient, chemând toate agențiile, serviciile și ONG-urile relevante, implicate în această problemă, să conlucreze în mod coordonat. Ea stabilește un mecanism de monitorizare puternic și independent și acordă un rol specific parlamentarilor în controlul implementării Convenției la nivel național. În plus, Adunarea Parlamentară este invitată în mod regulat să observe implementarea unui astfel de instrument.

Obiectivele Ghidului

Parlamentarii pot juca un rol cheie la nivel național în conștientizarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice în rândul publicului larg. În același timp, ei pot avea un impact direct asupra cadrului legislativ, propunând și adoptând legi specifice în legătură cu violența împotriva femeilor și monitorizând implementarea lor eficientă.

Acest Ghid reprezintă o unealtă pentru promovarea unei conștientizări și înțelegeri sporite în rândul parlamentarilor Convenției de la Istanbul și pentru a-i ajuta să o promoveze. El explică principalele articole ale Convenției, furnizând totodată exemple despre cum pot fi ele introduse în politica și legislația națională.

Ghidul oferă exemple de legislație națională și de măsuri pe care statele membre ale Consiliului Europei le-au introdus pentru a combate violența împotriva femeilor și violența domestică. Ele ilustrează tipul de legi și de măsuri care pot fi adoptate. Exemplele nu constituie o listă completă a tuturor legilor adoptate și măsurilor luate de statele membre.

Ce cuprinde Convenția?

Capitolul I al Convenției

Scopuri

Convenția oferă Părților un cadru cuprinzător, politici și măsuri bazate pe cele mai bune practici pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice. Ea are următoarele scopuri principale:

- protejarea femeilor împotriva tuturor formelor de violență și prevenirea, încriminarea și eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice;
- contribuția la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, promovarea egalității între femei și bărbați și emanciparea femeilor;
- protejarea și sprijinirea tuturor victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice;
- promovarea cooperării internaționale împotriva tuturor formelor de violență;
- oferirea de sprijin și asistență organizațiilor și agenților de aplicare a legii pentru a colabora la adoptarea unei abordări integrate pentru eliminarea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

Aria de acțiune

Convenția se aplică tuturor formelor de violență împotriva femeilor, inclusiv violența domestică.

Mai mult, Părțile semnatare ale Convenției sunt încurajate să extindă aplicarea ei la bărbați, copii și bătrâni, victime ale violenței domestice.

Convenția se aplică pe timp de pace și în situații de conflict armat.

Definiții

Definiția violenței împotriva femeilor are la bază definițiile apărute în Recomandarea Comitetului de Miniștri (2002)5, în Recomandarea Generală 19[5] a CEDAW și în Articolul 1 al Declarației Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor.[6]

- ***violența împotriva femeilor*** este definită drept o violare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și include toate actele de violență pe motiv de gen care rezultă în, sau pot rezulta în vătămarea sau suferința fizică, sexuală, psihică sau economică a femeilor, inclusiv amenințările cu astfel de acte, coerciția sau privarea arbitrară de libertate, fie că au loc în viața publică sau în cea privată;
- ***violența domestică*** se referă la aceleași tipuri de violență ca mai sus, dar are loc în familie, unitate domestică, sau între parteneri căsătoriți sau necăsătoriți, în prezent sau în trecut, indiferent dacă făptașul trăiește sau a trăit vreodată împreună cu victima. Ea se referă la victime și autori de ambele sexe și include atât abuzul față de copii sau bătrâni, cât și violența în cazul actelor intime față de partener.
- ***genul*** este rolul pe care societatea îl acordă bărbaților și femeilor, cât și comportamentul, activitățile și atributele considerate drept potrivite pentru femei și pentru bărbați;
- ***violența pe motiv de gen împotriva femeilor*** este violența îndreptată împotriva femeilor deoarece sunt femei (precum avortul forțat,

5. www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/recommendations/recomm.htm
6. A/RES/48/104, 20 December 1993.

mutilarea genitală feminină), ori pe care femeile o suferă mult mai mult decât bărbații (precum violența sexuală, violul, hărțuirea, hărțuirea sexuală, violența domestică, căsătoria forțată și sterilizarea forțată);

- ***victimă*** se referă atât la victimele violenței împotriva femeilor, cât și la violența domestică;

- ***femeie*** include fetele de peste 18 ani.

O viață fără violență, în libertate și fără discriminare

Convenția promovează și protejează dreptul fiecărui om de a trăi o viață fără violență și interzice orice formă de discriminare împotriva femeilor, adică a unui tratament diferit, fără necesitatea vreunui scop sau justificări rezonabile. Egalitatea între femei și bărbați, atât în lege cât și în practică, este esențială pentru încetarea violenței împotriva femeilor. Părților semnatare ale Convenției li se cere să:

- includă principiul egalității între femei și bărbați în Constituția sau legislația lor;

- interzică discriminarea, inclusiv prin recurgerea la sancțiuni;

- acționeze în sensul abolirii legilor și practicilor care discriminează femeile.

Lista motivelor pentru discriminare, inclusă în Convenție (Articolul 4) se bazează pe Articolul 14 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului și Protocolul său Nr. 12. Lista este deschisă și inclupează motivele legate de gen, orientare sexuală, identitate pe motiv de gen, vârstă, starea sănătății, dizabilități, stare civilă și statutul de migrant, refugiat sau alt statut, care sunt, toate, direct relevante pentru Convenție. Având în vedere că ar putea fi necesare măsuri speciale pentru a proteja femeile împotriva violenței, acestea nu sunt considerate discriminatorii, în termenii Convenției.

Politicile integrate și colectarea de informații

Capitolul II al Convenției

Politici cuprinzătoare și coordonate

Violența împotriva femeilor și violența domestică sunt fenomene complexe care necesită măsuri cu rază mare de acțiune, luate de actori și agenții numeroase și diferite. Experiența a arătat că rezultatele pozitive sunt legate direct de actori precum poliția, justiţia, serviciile sociale, sănătatea, ONG-urile femeilor, agențiile de protecție a copilului și alți parteneri relevanți, conlucrând strâns și coordonat. De aceea, Convenția solicită:

- un set cuprinzător de măsuri politice și legislative, coordonate în toate sectoarele;
- ca drepturile victimelor să fie în centrul tuturor măsurilor;
- implicarea tuturor actorilor relevanți, inclusiv a agențiilor guvernamentale, ONG-urilor și parlamentelor naționale, regionale și locale, la recunoașterea rolului crucial al parlamentarilor și al diferitelor puteri legislative ale Părților semnatare care au un sistem federal.

O astfel de cooperare nu poate fi lăsată la voia întâmplării. Ea necesită protocoale și instruire pentru a asigura înțelegerea și abordarea comună a chestiunii. Planurile naționale de acțiune, care dau fiecărei agenții un rol special de îndeplinit și includ și ONG-uri, sunt un exemplu de cum pot fi realizate cooperarea și coordonarea.

În **Regatul Unit,** Conferințele Multi-Agențiilor de Evaluare a Riscului (MARACs) au fost introduse cu scopul de a permite tuturor agențiilor locale relevante să se întâlnească regulat și să-și împărtășească informații despre victimele abuzului domestic de risc ridicat (cele în pericol de omor sau vătămări grave). Prin adunarea tuturor agențiilor la o întrunire MARAC, poate fi redactat un plan coordonat, de siguranță, pentru sprijinul victimelor în situații de risc. Mai mult de 250 de MARACs operează în Anglia, Țara Galilor și Irlanda de Nord, ocupându-se de 53.000 de cazuri pe an (pentru mai multe informații: www.caada.org.uk). În **Austria** și **Germania,** au fost înființate centre de intervenții pentru cazurile de violență sexuală și domestică pentru a coordona răspunsul tuturor

agenţiilor relevante (adăposturi, poliţie, procuratură, justiţie, protecţia martorilor, protecţia copilului) la un caz individual de violenţă domestică ori sexuală (pentru mai multe informaţii despre centrul de intervenţie din Viena vezi www.interventionsstelle-wien.at sau centrul de intervenţie din Berlin www.big-berlin.info)elle-wien.at sau centrul de intervenţie din Berlin www.big-berlin.info).

Organizaţiile non-guvernamentale şi societatea civilă

ONG-urile şi societatea civilă joacă un rol cheie în prevenirea şi combaterea violenţei. ONG-urile conduc majoritatea serviciilor pentru victimele violenţei şi majoritatea activităţilor de conştientizare pentru schimbare, dar sunt frânate de fonduri insuficiente şi nesigure. Convenţia caută să asigure un mai mare sprijin politic şi financiar pentru activităţile lor. Se cere Părţilor să recunoască, să încurajeze şi să sprijine aceste organizaţii, dându-le posibilitatea să-şi desfăşoare activitatea în cel mai eficient mod cu putinţă, să faciliteze cooperarea între agenţiile statutare şi ONG-uri şi să asigure fondurile adecvate.

Colectarea informaţiilor şi cercetarea

Strângerea informaţiilor este esenţială pentru înţelegerea naturii şi răspândirii violenţei împotriva femeilor şi a violenţei domestice şi pentru desemnarea de politici bazate pe dovezi pentru a rezolva această problemă şi a evalua rezultatele. Convenţia cere Părţilor să colecteze informaţii statistice la nivel naţional, de exemplu informaţii administrative compilate de servicii, ONG-uri şi sectorul juridic. Rapoartele trebuie să includă detalii specifice privind victima şi autorul, precum sexul, vârsta şi tipul de violenţă, relaţia făptuitorului cu victima şi locul unde s-a petrecut abaterea. Se mai cere Părţilor să sprijine anchetele privind cauzele şi efectele violenţei şi să încurajeze desfăşurarea sondajelor de opinie în rândul populaţiei pentru a se stabili extinderea şi frecvenţa fenomenului. Aceste informaţii trebuie să fie puse la dispoziţia publicului şi a grupului de experţi care monitorizează Convenţia.

În **Spania,** Actul Organic privind Violenţa pe motive de gen, din 2003, prevede înfiinţarea unui Observator de Stat pentru cazurile de violenţă

împotriva femeilor, care să strângă informații și să acorde consiliere în legătură cu problemele violenței pe motiv de gen (Articolul 30). Acesta este un organism colegial, atașat Ministerului Muncii și Problemelor Sociale, acordând consiliere și analiză în chestiunile de violență pe motiv de gen care se ocupă de colaborarea instituțională, de pregătirea rapoartelor și a studiilor și propune activități în domeniu. El implică în funcționarea sa comunitățile autonome, autoritățile locale, actorii sociali, asociații ale consumatorilor și organizații de femei cu răspândire națională, cât și pe cele mai reprezentative organizații ale patronatului și sindicatelor.

Prevenirea

Capitolul III al Convenției

Comportamentul, prejudecățile, stereotipurile pe motiv de gen și obiceiurile sau tradițiile îndreptate împotriva unui gen influențează modelele de comportament care contribuie la perpetuarea violenței. Pentru prevenirea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, cât și a violenței domestice, Convenția cere Părților să adopte o serie de măsuri, implementate la nivel național, care:

- să promoveze schimbări în atitudine și comportament;
- să ia în considerare nevoile persoanelor vulnerabile, punând accent pe drepturile omului;
- să încurajeze toate persoanele, în special bărbații și băieții, de a împiedica violența;
- să asigure ca obiceiurile, cultura sau religia să nu fie folosite ca justificare pentru violență;
- să promveze programe și activități de emancipare a femeilor.

Măsurile de prevenire includ următoarele:

- ***Conștientizarea:*** Aplicarea de măsuri de conștientizare și desfășurarea de campanii privind violența împotriva femeilor și violența domestică sunt esențiale. Aceste inițiative ajută la informarea publicului și ajută pe oameni să recunoască diferitele forme de violență și

să ia atitudine verbală împotriva acesteia. La fel de importantă este furnizarea de date care să informeze victimele unde se pot adresa pentru ajutor și ce fel de sprijin este disponibil, precum publicarea numărului de telefon național pentru ajutorarea victimelor tuturor formelor de violență împotriva femeilor.

În 2004, în **Turcia**, ziarul cu cea mai largă circulație, Hürriyet, a lansat o campanie împotriva violenței domestice. Campania a furnizat un exemplu unic de implicare a unei instituții private de mass-media în eforturile de a schimba mentalitatea și a conștientiza populația în privința violenței domestice în societate. Campania a catalizat sprijin și cooperare din partea autorităților locale, politicienilor, conducătorilor religioși, creatorilor de opinie și ONG-urilor de femei.
Din 2006 până în 2008, **Consiliul Europei** a condus o campanie europeană pe scară largă privind violența domestică împotriva femeilor. Aproximativ 25 de state membre au transformat-o într-o campanie națională pentru conștientizarea publicului în privința violenței domestice.
În 2008, Secretarul General al Națiunilor Unite a lansat campania pe șapte ani „Uniţi-vă pentru a pune capăt violenței împotriva femeilor", în scopul de a mobiliza sprijinul politic și financiar din spatele acestui obiectiv.

- ***Educația:*** Atitudinea și comportamentul sunt formate foarte devreme în viață, astfel că este important să-i învățăm pe copii, egalitatea și respectul reciproc, în cadrul unei relații. Părțile sunt încurajate să includă materiale educative despre problemele de egalitate la toate nivelele, în programele școlare, și să promoveze aceste principii în locuri educaționale neoficiale, precum centrele comunitare sau terenurile sportive.

Elveția a stabilit un curs pentru a fi folosit în școlile de stat despre cum să fie tratate problemele violenței domestice, sexuale și violența între tineri. UNICEF a inițiat un program educațional cuprinzător, intitulat „Școli sigure și puternice", incluzând o campanie majoră pentru a pune capăt violenței între copii. Scopul campaniei este să ofere un mediu sigur pentru toți copiii din școlile primare

și secundare. În **Croația**, această campanie a fost introdusă în mai mult de 400 de școli.

- ***Pregătirea profesioniștilor:*** Pregătirea tuturor profesioniștilor relevanți pentru prevenirea și detectarea violenței, egalității, nevoilor victimelor, prevenirea re-victimizării și promovarea cooperării inter-agenții.

  În **Danemarca**, violența domestică a fost introdusă în programele educaționale pentru studenții la medicină, asistenții medicali și candidații pentru științele sănătății publice. Ea reprezintă de asemenea un subiect în pregătirea post universitară la specializările Ginecologie, Medicină Generală și Psihiatrie. În **Regatul Unit**, programe de pregătire specifice sunt disponibile pentru judecătorii care se ocupă cu cazuri de violență domestică. Frecventarea acestor cursuri este obligatorie pentru a deveni un judecător specialist în violență domestică. În **Spania**, înființarea de instanțe specializate în cazuri de violență domestică a oferit, de asemenea, ocazia de a oferi o pregătire specifică pentru judecători și procurori.

- ***Intervenția preventivă și programele de tratament:*** Convenția le cere Părților să înființeze sau să sprijine programe de tratament pentru autorii violenței domestice și sexuale, pentru a-i învăța să adopte un comportament non-violent, să-și asume răspunderea pentru actele lor și să-și examineze atitudinea față de femei. În cazul înființării programelor de tratament, siguranța și sprijinul, cât și drepturile omului pentru victime, trebuie să rămână prima grijă a programelor care să conlucreze strâns, implicând specialiști care să ofere servicii de ajutor, acolo unde este posibil.

  În **Marea Britanie**, ONG-ul „Respect" a dezvoltat standarde de acreditare pentru Programele de Prevenire a Violenței Domestice și pentru Serviciile de Ajutor Integrat, care lucrează cu autori de sex bărbătesc, în domeniul violenței domestice. Proiectul **Daphne**, al UE, „Lucrul cu Autorii violenței domestice în Europa" a dezvoltat standarde pentru programele privind autorii. În **Germania**, ONG-ul „Centrul de Informații din Munchen pentru Bărbați" (Münchner

Informationszentrum für Männer e.V.) oferă cursuri de auto-control, programe privind autorii pentru bărbați agresivi și agresori sexuali, cât și consiliere pe probleme de custodie pentru părinții care vor să divorțeze ca urmare a violenței domestice.

Protecția și suportul

Capitolul IV al Convenției

A oferi cea mai bună protecție și cel mai bun suport victimelor este esențial pentru prevenirea unor noi violențe și pentru a le ajuta să-și revină din punct de vedere fizic, psihic și social. Convenția include o gamă de măsuri de protecție, precum:

- emitera unor ordonante urgente de restricție pentru a îndepărta pe autori de căminul familiei, cât și ordonanţe de restrângere sau de protecție;
- asigurarea ca victimele să fie informate asupra drepturilor lor și să știe cum să ceară ajutor;
- punerea la dispoziție a unor servicii de sprijin specializate;
- încurajarea martorilor și a profesioniștilor de a denunța violența;
- protejarea și sprijinirea copiilor care sunt martori ai violenței.

Servicii de sprijin specializate

Serviciile de sprijin specializate sunt esențiale pentru femeile victime ale violenței. Aceste servicii oferă o abordare sensibilă la gen, adaptată pentru a preîntâmpina nevoile victimelor, multe dintre acestea suferind violențe repetate și rămânând traumatizate. Grupurile specifice de femei au nevoi speciale, de exemplu tinerele femei, femeile migrante și femeile cu dizabilități. Necesitățile de ajutor diferă în funcție de tipul de violență suferită, fiind necesare servicii specifice, precum centrele pentru cazuri de viol și agresiune sexuală sau adăposturile pentru femei. Unele femei au nevoi complexe, care necesită, de asemenea, un sprijin specializat. Serviciile specializate trebuie:

- să fie imediate, pe termen scurt sau pe termen lung;

- să fie răspândite pe tot teritoriul țării;
- să fie accesibile tuturor victimelor cât și copiilor lor (și într-o limbă pe care o înțeleg);
- să aibă personal instruit, resurse și fonduri adecvate;
- să poată contribui la refacerea morală a victimelor.

Orașul Bruxelles a înființat un serviciu special numit „Biroul Asistenței Polițienești pentru Victime", care primește victimele, rudele lor apropiate și martorii violenței, în același timp consiliindu-i și asistându-i pe ofițerii de poliție. Personalul constă din psihologi și criminologi. În **Suedia**, Centrul Național pentru femei bătute și violate oferă pregătire și îndrumare practică pentru personalul medical din domeniul violenței sexuale și servește drept centru național de resurse, oferind informații experte despre subiect.

Sprijinirea victimelor violenței sexuale

Victimele violenței sexuale, incluzând violul, necesită atât îngrijire medicală imediată, examinarea medicului legist și sprijin pentru eliminarea efectelor traumei, cât și consiliere psihologică pe termen lung din partea unui personal sensibil, bine instruit și specializat. Aceasta necesită existența unor centre pentru victime, suficiente și ușor accesibile, pentru situațiile de viol și violență sexuală. Grupul de Lucru al Consiliului Europei pentru Combaterea Violenței împotriva femeilor și a violenței domestice a recomandat un centru la 200.000 locuitori.

Încă din anii 80, **Marea Britanie** a înființat centre (de referință) pentru agresiune sexuală (SACs/SARCs), care luptă pentru a asigura răspunsuri de înaltă calitate din partea medicilor legiști și oferă consiliere pe termen scurt pentru victimele unor agresiuni sexuale recente. **Norvegia** a înființat centre de ajutor pentru victimele violurilor și agresiunilor sexuale în fiecare regiune. Acestea sunt legate de clinici de urgență inter-municipale. **Suedia** a creat un Centru Național pentru femeile bătute și violate, care efectuează examinări medicale și oferă tratament și sprijin pentru victime.

Protecție și suport pentru copiii martori

Copiii din familiile unde există violență sunt de obicei conștienți de aceasta și pot suferi ei înșiși de pe urma ei, ambele lucruri putând să-i afecteze profund. Serviciile care oferă sprijin victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice trebuie să aibă în vedere nevoile copiilor care au fost martori la violență și să ofere consiliere psiho-socială adaptată nevoilor lor. Orice ajutor trebuie să se acorde în interesul deplin al copilului.

Planul de Acțiune al **Suediei** privind violența împotriva femeilor citează Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului pentru a sublinia faptul că acei copii care sunt „doar" martori ai violenței împotriva adulților apropiați de ei au, de asemenea, drept la protecție.

Denunțarea de către profesioniști

Majoritatea incidentelor de violență împotriva femeilor rămân nedenunțate. Violența are loc adesea în spatele ușilor închise, iar victimele suferă în tăcere. Acest lucru constituie o provocare majoră pentru protejarea victimelor, prevenirea unor noi violențe și punerea sub acuzare a făptuitorilor. Profesioniștii care lucrează cu victimele, precum doctorii, psihologii și lucrătorii sociali sunt adesea conștienți că violența s-a întâmplat și sunt îngrijorați că se va întâmpla din nou, dar regulile profesionale de confidențialitate îi împiedică să o denunțe. Convenția prevede posibilitatea ca regulile de confidențialitate să fie anulate pentru a permite profesioniștilor să aleagă dacă vor să denunțe incidente de violență grave atunci când cred că s-au întâmplat și se vor întâmpla din nou.

În **Spania**, Legea privind Ordonanțele pentru protecția victimelor violenței domestice obligă instituțiile și organismele de servicii sociale publice sau private care sesizează incidente de violență domestică, să le denunțe magistratului de serviciu sau procurorului, cu scopul de a institui proceduri pentru emiterea unei ordonanțe de protecție.

Legea substanţială

Capitolul V al Convenției

Convenția introduce o serie de măsuri legislative civile și penale pentru a umple lacunele existente în legislații, cu care se confruntă multe victime ale diferitelor forme de violență împotriva femeilor și de violență domestică, atunci când își caută dreptatea. Există multe astfel de lacune, de la lipsa unor scheme de compensații, la probleme legate de drepturile de custodie, până la faptul că numeroase forme de comportament violent nu sunt considerate abateri în multe state membre.

Procese civile și remedii

Scopul acestei prevederi este de a oferi remedii pentru legislația civilă, care să permită instanțelor să oprească un anumit comportament, iar victimelor, să solicite ordonanţe, cum ar fi cele de interdicție, de restricție sau de non-molestare. Aceste mandate reprezintă măsuri protective importante, întrucât împiedică pe autori, de exemplu, să se apropie de victime, la ele acasă ori în împrejurimi. În cazurile de violență domestică, aceste ordonanţe pot oferi victimelor o protecție pe termen mai lung, care nu este disponibilă în cazul unei simple ordonanţe de urgență.

Statul este responsabil pentru protecția femeilor împotriva oricăror forme de violență și de violență domestică. Cade în sarcina statului să se asigure că autoritățile statale să prevină, ancheteze și pedepsească pe deplin actele de violență. Dacă autoritățile nu au reușit să ajute și să protejeze victimele în mod adecvat, atunci trebuie ca legislația civilă să ofere remedii pentru a îndrepta acest neajuns.

> În cazul **Bevacqua and S. v. Bulgaria**, reclamanta susținea că era bătută frecvent de soțul ei, l-a părăsit și a intentat divorț, luând cu ea pe fiul lor, în vârstă de trei ani. Totuși, afirma că soțul ei continua să o bată. A petrecut patru zile într-un adăpost pentru femei abuzate, împreună cu fiul său, dar a fost presupus avertizată că ar putea fi acuzată de răpirea băiatului, ceea ce a dus la o ordonanţă pentru împărțirea custodiei, pe care, a afirmat ea, soțul său nu o respecta. Depunerea unei reclamații împotriva soțului său, pe

motiv de agresiune, a provocat presupuse noi violențe. Cererile ei pentru măsuri interimare de custodie nu au fost considerate prioritare, ea obținând custodia după mai bine de un an, când s-a pronunțat divorțul. În anul următor, a fost din nou bătută de fostul soț, iar cererile ei de a-l pune sub acuzare penală au fost respinse pe motiv că era o „chestiune privată", care necesită încriminare privată. **Curtea Europeană pentru Drepturile Omului** a constatat violarea Articolului 8 (dreptul la respect pentru viața de familie) dat fiind eșecul autorităților bulgare de a adopta măsurile necesare pentru pedepsirea și ținerea sub control a soțului reclamantei. Curtea a accentuat, de asemenea, că a considera disputa drept o „chestiune privată" este un fapt incompatibil cu obligația autorităților de a proteja viața familială a reclamantei.

Compensarea

Convenția stipulează dreptul la compensare pentru daunele suferite ca rezultat al oricărei dintre abaterile enunțate. În primul rând, autorul este cel pasibil de daune și restituiri, iar Părțile au o obligație subsidiară de a-l obliga la plata acestora, în situațiile în care victima a suferit vătămări corporale grave sau deteriorarea sănătății.

Obligația subsidiară a unui stat de a acorda compensații nu exclude dreptul Părților de a solicita retrocedarea compensației acordate de către autor, atâta timp cât siguranța victimei este avută cu grijă în vedere.

În 1976, **Germania** a introdus Legea Compensației pentru victimele abaterilor de violență, care garantează victimelor abaterilor de violență, precum violul, agresiunea sexuală, agresiunea fizică și omorul, compensații pentru consecințele violențelor suferite (costuri medicale, consiliere psihologică, incapacitate de lucru, etc.)

Custodia, drepturile de vizitare și siguranța

Autorii în domeniul violenței au folosit drepturile de acces la copiii lor pentru a ataca din nou victimele, rezultând violențe grave și chiar omoruri. Toate măsurile legale de protecție a victimelor trebuie să fie consistente.

De exemplu, dacă accesul autorilor la victimă este interzis de instanța civilă, el nu trebuie acordat de instanța familială. Astfel, Convenția asigură ca incidentele violente semnificative să fie luate în considerare când se hotărăsc drepturile de vizitare și de custodie ale copiilor, în cel mai deplin interes al copilului.

Forme de violență

Convenția cere Părților să încrimineze o gamă largă de forme de violență, incluzând:

- ***Violența psihică:*** intimidarea, hărțuirea ori amenințarea intenționată a unei persoane pe o perioadă lungă de timp, provocând traume. În cadrul relațiilor intime, violența psihică poate fi urmată adesea de violență fizică sau sexuală.

  În **Franța**, abaterea de violență psihică a fost introdusă în codul penal în anul 2010. Această abatere poate fi pedepsită cu sancțiuni severe, mergând de la trei ani de detenție până la amenzi de 75.000 de euro.

- ***Hărțuirea:*** amenințarea repetată a unei persoane prin urmărire, angajarea în comunicații nedorite sau informarea acesteia că este observată, intenționat, provocându-i teamă pentru siguranța proprie. Ea poate include daune aduse proprietății, luarea în vizor a familiei, prietenilor sau a animalelor de companie ale victimei, ori răspândirea de informații false pe Internet.

Deși violența psihică și hărțuirea ar trebui, în principiu, încriminate, Convenția permite anumite rezerve, acordând flexibilitate Părților ale căror sisteme juridice prevăd sancțiuni non-penale pentru acest tip de comportament. Totuși, sancțiunile non-penale trebuie și ele aplicate și trebuie să fie suficient de drastice în pedepsirea făptașului, obligându-l ca pe viitor să se abțină de la un astfel de comportament.

În **Italia**, hărțuirea a devenit abatere în 2009. Ea poate fi pedepsită cu închisoarea, de la șase luni la patru ani. Dacă autorul este un fost soț sau o persoană care a avut o relație intimă cu victima,

sancțiunea poate fi mărită la șase ani închisoare. La fel se întâmplă dacă victima e minoră.

- ***Violența sexuală, inclusiv violul:*** orice act sexual, realizat intenționat asupra unei persoane, fără consimțământul acesteia. Aceasta include penetrarea oricărei părți a corpului cu orice parte a corpului autorului, sau cu un obiect. Abaterile de violență sexuală pot adesea scăpa nepedepsite, deoarece victimele nu sunt crezute, ori nu pot demonstra că au încercat să reziste atacului. Pentru a remedia acest neajuns, Convenția cere ca împrejurările în care a avut loc actul să fie luate în considerare când se stabilește dacă actul a fost consimțit sau nu, indiferent dacă victima a opus sau nu rezistență fizică. Această prevedere incriminează de asemenea violul între soți, între parteneri, sau între foști soți ori parteneri.

Declarația Eliminării Violenței împotriva Femeilor, adoptată de Adunarea Generală a **Națiunilor Unite**, în 1993, menționează în mod explicit violul marital drept o formă de violență asupra femeilor.

- ***Hărțuirea sexuală:*** orice formă de comportament nedorit, verbal, non-verbal sau fizic, de natură sexuală, cu scopul sau efectul de a viola demnitatea unei persoane, în special când se creează un mediu intimidant, ostil, degradant, umiliant sau agresiv. Din nou, Convenția permite Părților să opteze pentru o sancțiune non-penală pentru acest tip de comportament, adică o sancțiune legală civilă sau administrativă.
- ***Căsătoria forțată:*** actul de a folosi intenționat amenințări fizice sau psihice pentru a forța un adult sau un copil să se căsătorească, ori ducerea unui adult sau a unui copil într-o altă țară, cu scopul de a-l forța să se căsătorească.

În **Regatul Unit**, campania ONG-ului „Southall Black Sisters" a avut ca rezultat dezvoltarea unor linii directoare ale politicii privind căsătoriile forțate și îmbunătățirea reacției UK Foreign and Commonwealth Office la cazurile cetățenilor britanici care au fost forțați să se căsătorească în străinătate. Codul Penal din **Bulgaria**

consideră abatere, forțarea unei alte persoane să se căsătorească, la fel ca și răpirea unei femei cu scopul de a o forța să se căsătorească.

- ***Mutilarea genitală a femeilor (MGF):*** include toate procedurile prin care se modifică sau se vatămă în mod intenționat organele genitale feminine în scopuri non-medicale. Acest lucru cauzează daune permanente ireparabile și se realizează de obicei fără consimțământul victimei. Convenția impune de asemenea sancțiuni penale pentru oricine ajută un infractor să realizeze o MGF.

  În **Austria**, până în anul 2001, vătămarea corporală nu era sancționabilă dacă se făcea cu consimțământul părții vătămate. În consecință, practica mutilării genitale feminine nu era supusă pedepselor dacă părinții sau tutorele fetei consimțeau legal. Cu un amendament la codul penal, Austria a stabilit că nu se poate da consimțământul pentru „o mutilare sau rănire a organelor genitale cu intenția de a produce o dizabilitare permanentă a senzației sexuale".

- ***Avortul forțat și sterilizarea forțată:*** includ realizarea unui avort fără consimțământul anterior și anunțat al femeii; și realizarea unei operații chirurgicale cu scopul sau efectul de a stopa capacitatea unei femei de a reproduce natural, fără consimțământul sau înțelegerea ei, anterioare și anunțate.

Ajutorul sau complicitatea și intenția

Oricine ajută, încurajează sau sprijină pe cineva în mod intenționat la săvârșirea abaterilor de violență psihică, fizică ori sexuală, hărțuire, căsătorie forțată, MGF sau avort forțat și sterilizare forțată se face de asemenea vinovat de abatere, în concepția Convenției. Această prevedere include abateri pedepsite de legislația penală, administrativă sau civilă. Este de asemenea considerată abatere încercarea de a comite în mod intenționat violență fizică ori sexuală, căsătorii forțate, MGF sau avort forțat și sterilizare forțată.

Justificări inacceptabile pentru infracțiuni, inclusiv infracțiuni comise în numele așa-numitei „onoare”

Pentru a se ocupa de cauzele cele mai adânci ale violenței împotriva femeilor și de atitudinile care perpetuează violența, Convenția adoptă principiul în virtutea căruia comportamentul criminal nu este acceptabil în nicio împrejurare. Cultura, religia, tradiția sau alte motive personale pentru un comportament criminal nu pot fi acceptate ca apărare la acuzația de violență împotriva femeilor sau de violență domestică, iar aceste rațiuni nu trebuie folosite de instanțe ca motive, atunci când se interpretează legea. Actele de violență bazate pe aceste motive sunt adesea înfăptuite de copii, prea tineri ca să fie încriminați, încurajați de un membru adult al familiei sau al comunității. Pentru a îndrepta acest neajuns, Părțile trebuie să considere pe oricine instigă la astfel de acte criminale drept pasibil de abatere infracțională.

Jurisdicția

Principiile de jurisdicție similare celor din alte convenții ale Consiliului Europei se aplică și aici, pentru a se asigura că:

- Părților li se cere să pedepsească pe autorii actelor criminale de pe teritoriul lor, de la bordul unei nave sub pavilionul țării respective sau al unui avion înregistrat sub legislația proprie, sau pe cetățenii ori persoanele care locuiesc de obicei pe teritoriul lor, care au comis abaterea.
- Părțile sunt încurajate să traducă înaintea tribunalului și să pună sub acuzare orice abateri comise împotriva cetățenilor lor sau a persoanelor care locuiesc în mod obișnuit pe teritoriul lor, când se află în străinătate, cu scopul de a-i proteja.
- orice cetățean care comite abateri de violență sexuală, căsătorii forțate, MGF sau avort forțat și sterilizare forțată este pedepsit de Părți, chiar dacă abaterea a fost comisă în străinătate. Aceasta, indiferent dacă abaterile sunt încriminate în țara unde au avut loc, sau dacă victima a făcut plângere, ori cazul a fost anchetat de autoritățile din țara respectivă.

- autorul care trăiește pe teritoriul lor este pus sub acuzare de Părți, dacă nu este extrădat în țara unde a fost comisă abaterea sau de unde provine victima.

Sancțiuni și măsuri

Părților li se cere să se asigure că sancțiunile impuse pentru abaterile cuprinse în Convenție reflectă gravitatea violenței. Sancțiunile trebuie să fie „eficiente, proporționate și descurajatoare" și pot include închisoare sau retragerea drepturilor părintești dacă afectarea celui mai deplin interes al copilului, aceasta putând include siguranța victimei, nu poate fi garantat într-un alt fel.

Circumstanțe agravante

Convenția prevede pedepse mai grave în anumite circumstanțe, de exemplu dacă abaterea a fost comisă de un membru apropiat al familiei, în mod repetat, împotriva unei persoane deosebit de vulnerabile, împotriva unui copil ori în prezența unui copil, dacă abaterea a fost comisă de mai multe persoane, a fost comisă cu o violență extremă, cu ajutorul sau sub amenințarea unei arme, dacă provoacă vătămări grave victimei sau dacă autorul are o condamnare anterioară pentru o abatere similară.

> În **Spania**, ca urmare a adoptării Actului Organic privind Violența pe motiv de gen, Articolul 148 din Codul Penal a fost amendat în sensul creșterii sancțiunii, dacă actele de agresiune sunt îndreptate împotriva soțului sau soției (foști sau actuali), ori împotriva cuiva cu care agresorul a avut o relație echivalentă, indiferent de coabitare. În **Belgia**, codul penal nu prevede o abatere specifică de violență domestică. Totuși, dacă o violență fizică este comisă de un actual sau fost soț ori partener, este considerată o infracțiune mai gravă și este pedepsită mai aspru.

Prohibiția proceselor sau sentințelor cu soluții alternative de rezolvare a disputelor

Metodele alternative de rezolvare a disputelor, în cazurile de violență, sunt interzise, întrucât procesul de mediere nu poate fi niciodată egal

între victimă și autorul violenței. Dacă violența prevăzută în Convenție s-a produs, aceasta reprezintă o infracțiune și trebuie tratată ca atare. Dacă autorul este condamnat să plătească o amendă, Părțile trebuie să se asigure că aceasta nu conduce indirect la greutăți financiare pentru victimă. Victimele sunt adesea membri ai aceleiași familii cu autorul, iar o amendă ar putea avea un impact asupra venitului familiei sau asupra plății pensiei alimentare.

Ancheta, punerea sub acuzare, legislația procedurală și măsurile de protecție

Capitolul VI al Convenției

Evaluarea riscului și managementul riscului

Multe victime sunt amenințate cu violențe grave sau chiar cu moartea de către agresor, în special când îl părăsesc, ori când agresorul se află în situația de a fi încriminat. Pentru a oferi protecție victimei în toate fazele anchetei, trebuie efectuată o evaluare a nivelului de risc cu care se confruntă o anumită victimă, de către toate autoritățile relevante, într-o strânsă colaborare, și trebuie elaborat un plan pentru a face față pericolului. Evaluarea trebuie de asemenea să stabilească dacă agresorul deține ori are acces la arme de foc. În aceste cazuri, Părțile pot adopta măsuri care să permită confiscarea imediată a oricăror arme de foc și muniție, pentru a proteja victima.

> În **Regatul Unit**, Conferințele Multi-Agenților privind Evaluarea Riscului pentru victimele cu un grad ridicat de risc (MARACs) au loc o dată pe lună pentru a schimba informații și a acționa pentru prevenirea vătămării victimelor și copiilor lor. Ele fac legătura între diverse autorități și prestatori de servicii, cum ar fi poliția, serviciul de liberare condiționată, autoritățile locale, autoritățile pentru sănătate și locuință, servicii de suport și adăposturi. MARACs elaborează planuri individuale pentru creșterea siguranței victimei. Aceste conferințe sunt esențiale pentru identificarea lacunelor în informații și umplerea lor.

Ordonanţele de interdicţie de urgenţă

Pentru a oferi o protecţie imediată victimelor, Convenţia prevede îndepărtarea autorului violenţei domestice din casă, punând o distanţă fizică între ei, pentru a preveni noi violenţe. Îndepărtarea autorului, chiar dacă este proprietarul locuinţei, previne alte traume provocate victimei, care ar fi altfel forţată să părăsească ea locuinţa, adesea împreună cu copiii, pentru siguranţa proprie. Rămâne la latitudinea Părţilor să decidă care autoritate să fie împuternicită de a emite ordonanţe de interdicţie, însă siguranţa victimei sau a persoanelor aflate în pericol trebuie să fie prioritară.

Ordonanţe de restricţie sau protecţie

Părţile trebuie să se asigure ca ordonanţele să fie disponibile pentru victimele tuturor formelor de violenţă menţionate în Convenţie, să restricţioneze pe autor și să protejeze contra oricărui contact cu victima, pentru o anumită perioadă de timp. Pentru a asigura protecţie imediată, aceste ordonanţe trebuie să fie:

- necostisitoare;
- disponibile pentru o protecţie imediată;
- disponibile, indiferent dacă agresorul se confruntă cu alte proceduri legale;
- permise în timpul procedurilor legale ulterioare;
- disponibile la cererea unei singure părţi;
- emise fără a prejudicia dreptul acuzatului la un proces corect.

Actul pentru Protecţia Violenţei în Familie, din **Austria**, acordă poliţiei dreptul de a evacua pe autorul violenţei domestice din domiciliul comun pentru o perioadă de zece zile, ca măsură preventivă, fără consimţământul sau solicitarea victimei (ex officio). În timp de 24 de ore, poliţia trebuie să trimită un raport unui centru de intervenţie, care oferă victimei o consiliere cuprinzătoare. Unul din scopurile acestei consilieri este de a permite victimei să ia o decizie bazată pe informaţii cu privire la solicitarea unei ordonanţe de protecţie pe termen lung, care poate să dureze până la trei luni. Beneficiari ai acestor ordonante de protecţie sunt nu numai soţii

și partenerii, ci și o serie întreagă de potențiale victime, precum persoanele care coabitează într-un aranjament de tip familial.

Măsuri de protecție

Pentru a asigura că procedurile juduciare respectă drepturile victimelor, și a se evita noi traume în timpul procesului legal, se cere Părților de a introduce o gamă largă de măsuri de protecție, inclusiv:

- să se asigure că victima, familia ei și martorii sunt în siguranță vizavi de intimidări și repercursiuni;
- să furnizeze informații privind locația agresorului victimelor aflate în pericol iminent;
- să furnizeze informații despre serviciile disponibile, progresul anchetei și concluziile cazului;
- să ofere victimelor ocazia de a se face auzite și de a furniza dovezi, de a depune mărturie fără să se afle în prezența agresorului și de a li se proteja intimitatea și identitatea;
- să ofere victimelor suport lingistic gratuit când sunt părți ale procedurilor ori când aduc dovezi despre caz.

Migrația și azilul

Capitolul VII al Convenției

Femeile migrante și refugiate sunt deosebit de vulnerabile la violență. Din această cauză, Convenția interzice discriminarea pe motivul statutului de migrant sau de refugiat, când se discută implementarea prevederilor sale. Ea solicită de asemenea luarea de măsuri pentru prevenirea acestui tip de violență și pentru sprijinul victimelor, având întotdeauna în vedere nevoile persoanelor vulnerabile.

Statutul de rezidență

Majoritatea statelor membre ale Consiliului Europei cer soților sau partenerilor să rămână căsătoriți ori împreună o perioadă de timp înainte de a le acorda statutul de rezidență. Ca urmare, multor femei migrante sau

refugiate le e frică să părăsească situațiile violente, deoarece riscă să-și piardă statutul de rezidență. Convenția stabilește posibilitatea statutului independent de rezidență pentru femeile migrante care sunt victime ale violenței și permite victimelor migrante, forțate să se căsătorească în altă țară, să-și recâștige statutul de rezidență.

Convențiapermite Părților să-și rezerve dreptul de a nu aplica prevederile privind statutul de rezidență, ori să le aplice numai în cazuri sau în condiții speciale.

Cereri de azil pe motiv pe motiv de gen

Femeile care cer azil au griji și probleme specifice privind protecția, diferite de ale bărbaților. Adesea, femeile nu pot ori nu vor să dezvăluie violențele la care au fost supuse, precum violul, în cursul unui proces de determinare a statutului de refugiat care nu respectă sensibilitățile culturale. Ele sunt adesea expuse hărțuirii sexuale și exploatării sexuale și nu se pot apăra. Pentru ca problemele speciale ale femeilor în căutare de azil să fie luate în considerare, Convenția stabilește obligația ca:

- să se recunoască violența pe motiv de gen împotriva femeilor drept formă de persecuție, așa cum se exprimă Convenția privind Refugiații, din 1951;
- să se asigure ca, atunci când se stabilește statutul de refugiat, să se aibă în vedere sensibilitatea pe motiv de gen;
- să se introducă proceduri, linii directoare și servicii de suport sensibile la gen, în procesul de acordare a azilului, pentru a permite ca diferențele între bărbați și femei să fie luate în considerare.

Această prevedere și prevederea non-refoulement (de mai jos) sunt compatibile cu, și nu merg mai departe de Convenția din 1951 privind Statutul Refugiaților și de Articolul 3 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, așa cum sunt ele interpretate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În 2002, **Înaltul Comisar pentru Refugiați al Națiunilor Unite (UNHCR)** a emis Linii Directoare privind Protecția Internațională: Persecuția pe motiv de gen, în contextul Articolului 1A(2) din Convenția din 1951 și/sau Protocolului său din 1967 privind Statutul Refugiaților. Liniile Directoare au scopul de a oferi îndrumare juridică interpretativă pentru guverne, practicanți ai legii, oameni cu putere de decizie și persoane judiciare, cât și personalului UNHCR, care realizează determinarea statutului de refugiat pe teren.

Non-refoulement

Convenția stabilește obligația de a asigura ca victimele care necesită protecție internațională, indiferent de statut, să nu fie întoarse în țările unde sunt în pericol, sau unde pot fi supuse torturii ori tratamentului inuman sau degradant ori pedepselor. Principiul non-refoulement este un principiu bine stabilit de acordare a azilului și protecției internaționale pentru refugiați.

Mecanismul de monitorizare

Capitolul IX al Convenției

Pentru a asigura implementarea eficientă a Convenției de către Părți, există un mecanism de monitorizare, compus din două organisme:

- ***Grupul de experți privind acțiunile împotriva violenței împotriva femeilor și a violenței domestice*** **–** un organism tehnic, numit GREVIO, compus din 10 până la 15 experți în drepturile omului, egalitatea genurilor, violența împotriva femeilor și violența domestică sau asistență pentru și protecție a victimelor. Acest grup este format din cetățeni ai Părților la Convenție și va respecta un echilibru pe motiv de gen, multidisciplinar și geografic. Rolul său va fi să stabilească în ce măsură Părțile au implementat Convenția. Primii 10 membri ai GREVIO au fost aleși în mai 2015: Feride Acar (Turcia), Biljana Brankovic (Serbia), Francoise Brié (Franța), Helena Maria Carvallho Martins Leitao (Portugalia), Gemma Gallego (Spania),

Simona Lanzoni (Italia), Rosa Logar (Austria), Iris Luarasi (Albania), Marceline Naudi (Malta), Vesna Ratkovic (Muntenegru).

- ***Comitetul Părților*** – un organism politic, compus din reprezentanții Părților la Convenție, aleg membrii GREVIO din candidați numiți de Părți.

Procedura

GREVIO va primi rapoarte ale Părților la Convenție, bazate pe un chestionar pe care îl va pregăti. El poate de asemenea să primească informații de la ONG-uri și de la societatea civilă, de la instituțiile naționale pentru protecția drepturilor omului, Înaltul Comisar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei, Adunarea Parlamentară și alte organisme specializate ale Consiliului Europei, ori înființate de alte instrumente internaționale, precum Comitetul CEDAW. Dacă informațiile furnizate nu sunt suficiente, sau dacă o anumită problemă necesită atenție imediată, GREVIO poate să conducă o vizită statală, în cooperare cu autoritățile naționale ale țării în cauză.

Pe baza informațiilor primite, GREVIO va întocmi un raport pentru a fi comentat de Partea în cauză. Aceste comentarii vor fi luate în considerare în raportul final, iar GREVIO va prezenta concluziile Comitetului Părților. Comitetul Părților poate adopta recomandări bazate pe concluziile GREVIO, pe care Partea în cauză să le implementeze la o dată ulterioară.

Recomandări generale

GREVIO poate adopta recomandări care nu sunt specifice niciunei Părți, ci se referă la probleme de care trebuie să se ocupe toate statele Părți, oferind îndrumări clare asupra implementării eficiente a prevederilor Convenției.

Implicarea parlamentară în procesul monitorizării

Parlamentele naționale sunt invitate să participe la monitorizarea Convenției, ca recunoaștere a rolului important pe care îl joacă în

implementarea ei, iar Părților li se cere să prezinte rapoarte la GREVIO pe care ele să le consulte.

Pentru prima dată în cazul unui tratat al Consiliului Europei, Adunarea Parlamentară este invitată să examineze regulat implementarea ei. Această prevedere recunoaște rolul important pe care Adunarea Parlamentară l-a jucat în punerea chestiunii violenței împotriva femeilor pe agenda politică a Consiliului Europei și a statelor membre, cât și implicarea ei îndelungată în această problemă.

Relația cu alte instrumente internaționale

Capitolul X al Convenției

Această prevedere se referă la relația dintre Convenție și orice alt instrument internațional, pentru a asigura coexistența lor armonioasă. Convenția nu intervine în drepturile și obligațiile care decurg din prevederi ale instrumentelor internaționale pe probleme cuprinse și în Convenție, instrumente precum Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului și Protocoalele sale, și Convenția Națiunilor Unite privind Eliminarea tuturor Formelor de Discriminare împotriva Femeilor și Protocolul său Opțional. Convenția este concepută astfel încât să întărească protecția și suportul victimelor violenței împotriva femeilor și a violenței domestice.

Părțile la Convenție sunt încurajate în mod pozitiv să conlucreze prin acorduri bilaterale sau multilaterale în chestiuni cuprinse în Convenție, pentru a-i întări prevederile și a-i îmbunătăți aplicarea.

Clauze finale

Capitolul XII al Convenției

Intrarea în vigoare

Convenția este deschisă pentru semnăturile statelor membre ale Consiliului Europei, statelor non-membre care au participat la elaborarea ei (Canada, Japonia, Mexic și Statele Unite ale Americii) și Uniunii Europene.

Intrarea în vigoare a necesitat ratificarea sa de un număr de zece state.

Accesul

După intrarea sa în vigoare, orice stat non-membru al Consiliului Europei poate fi invitat să adere la Convenție.

Rezerve

Părțile își pot exprima rezerve numai la articolele pentru care acest lucru este permis în mod expres și pentru o perioadă maximă de cinci ani, reînnoibilă doar o dată. Posibilitatea de a exprima rezerve trebuie să permită cât mai multor state să ratifice Convenția, în timp ce își adaptează legislația la probleme specifice.

Rezervele sunt permise în legătură cu:

- Articolul 30 (Compensația), paragraful 2;
- Articolul 44 (Jurisdicția), paragrafele 1.e, 3 și 4;
- Articolul 55 (Procedee ex parte și ex officio), paragraful 1 în legătură cu Articolul 35 privind abateri minore;
- Articolul 58 (Statutul limitării) în legătură cu Articolele 37, 38 și 39;
- Articolul 59 (Statutul de rezidență).

Părțile își pot de asemenea rezerva dreptul de a aplica sancțiuni non-penale la Articolul 33 (violența psihică) și Articolul 34 (hărțuirea).

Rezervele trebuie exprimate în momentul în care Convenția este semnată sau ratificată și pot fi retrase printr-o declarație către Secretarul General al Consiliului Europei. După cinci ani rezervele se anulează dacă nu sunt reînnoite. Dacă o Parte decide să-și reînnoiască rezervele, trebuie să informeze GREVIO în legătură cu motivele sale.

Postfața Secretarului General Adjunct al Consiliului Europei

Nu există îndoială: violența împotriva femeilor și violența domestică sunt probleme care afectează toate sectoarele societății și sunt larg răspândite în toate statele membre. Violența sexuală și violul, hărțuirea sexuală, căsătoria forțată, mutilarea genitală a femeilor, abuzul fizic, sexual și psihic al partenerului și avortul și sterilizarea forțată reprezintă o tristă realitate pentru prea multe femei din Europa și din lume.

Convenția de la Istanbul este bazată pe înțelegerea faptului că violența împotriva femeilor este o formă de violență pe motiv de gen, comisă împotriva femeilor deoarece sunt femei, și că femeile sunt mai afectate decât bărbații de violența în cauză. Întrucât drepturile omului sunt miza aici, statele au datoria să se ocupe de toate formele de violență implicate și să ia măsuri pentru prevenirea ei, protejarea victimelor și punerea sub acuzare a autorilor. Trebuie să fim clari: nu poate exista egalitate efectivă între femei și bărbați atâta timp cât femeile sunt supuse violenței pe motiv de gen pe scară largă, iar agențiile de stat și instituțiile se fac că nu observă.

Deși Convenția de la Istanbul se referă la formele de violență comisă împotriva femeilor, ea nu trece cu vederea faptul că bărbații, copiii și bătrânii pot fi, de asemenea, supuși abuzurilor în cadrul familiei. Pentru a oferi sprijin și protecție tuturor celor care au nevoie de ele, Părțile Convenției de la Istanbul sunt încurajate să aplice măsurile pe care aceasta le furnizează, la toate cazurile de violență domestică.

Adunarea Parlamentară caută de mult timp să promoveze egalitatea pe motiv de gen și îndeamnă guvernele să se ocupe de problemele urgente ridicate de discriminarea împotriva femeilor. Recunoscând violența împotriva femeilor drept un obstacol major pentru egalitatea genurilor, o încălcare a drepturilor omului și o amenințare pentru societate, Adunarea a jucat un rol semnificativ în încurajarea stabilirii unui set cuprinzător de standarde legale pentru combaterea acestei violențe, atât înaintea, cât și în timpul negocierilor privind Convenția de la Istambul. Tratatul reprezintă, în parte, încununarea acestor eforturi și constituie cel mai semnificativ set de măsuri internaționale capabile să aducă o schimbare în acest domeniu. Contez pe implicarea în continuare a Adunării pentru promovarea activă a Convenției. Negocierea textului a generat o mișcare politică puternică pentru combaterea violenței împotriva femeilor. Este esențial să continuăm această mișcare pentru a ne asigura că tratatul intră în vigoare cu prima ocazie.

Odată cu acest ghid, parlamentarilor li se oferă un instrument practic pentru a face publică Convenția de la Istanbul pe o scară mai largă și pentru a-i explica prevederile și motivele pentru care ele sunt atât de importante. Sunt sigur că veți găsi argumentele convingătoare pe care situația le cere. Femeile din Europa și din întreaga lume contează pe sprijinul vostru.

Gabriella Battaini-Dragoni,
Secretar General Adjunct
al Consiliului Europei

Anexa I

Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice (CETS No.210)

Istanbul, 11 May 2011

Preambul

Statele membre ale Consiliului Europei și ceilalţi semnatari ai prezentei,

Reamintind Convenţia pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăţilor Fundamentale (STE Nr. 5, 1950) și Protocoalele sale, Carta Socială Europeană (STE Nr. 35, 1961, revizuită în 1996, STE Nr. 163), Convenţia Consiliului Europei privind Lupta împotriva Traficului de Fiinţe Umane (CETS Nr. 197, 2005) și Convenţia Consiliului Europei pentru Protecţia Copiilor împotriva Exploatării Sexuale și a Abuzului Sexual (CETS Nr. 201, 2007);

Reamintind următoarele recomandări ale Comitetului de Miniștri adresate Statelor membre ale Consiliului Europei: Recomandarea Rec(2002)5 privind protecţia femeilor împotriva violenţei, Recomandarea CM/Rec(2007)17 privind standardele și mecanismele de asigurare a egalităţii de gen, Recomandarea CM/Rec(2010)10 privind rolul femeilor și al bărbaţilor în prevenirea și soluţionarea conflictelor și în construirea păcii, și alte recomandări relevante;

Luând în calcul volumul în creștere al jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, care stabilește standarde importante în domeniul violenţei împotriva femeilor;

Considerând Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile și Politice (1966), Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale (1966), Convenţia Naţiunilor Unite privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor ("CEDAW", 1979) și Protocolul său Opţional (1999), precum și Recomandarea Generală Nr. 19 a Comitetului CEDAW privind violenţa împotriva femeilor, Convenţia Naţiunilor Unite cu privire la Drepturile Copilului (1989) și Protocoalele sale Opţionale (2000) și Convenţia Naţiunilor Unite cu privire la Drepturile Persoanelor cu Dizabilităţi (2006);

Considerând Statutul de la Roma al Curţii Penale Internaţionale (2002);

Reamintind principiile de bază ale legislaţiei umanitare internaţionale și, în special, Convenţia de la Geneva (IV) referitoare la Protecţia Persoanelor Civile în Timp de Război (1949) și Protocoalele Adiţionale I și II (1977) la aceasta;

Condamnând toate formele de violenţă împotriva femeilor și violenţa domestică;

Recunoscând faptul că realizarea egalităţii de drept și de fapt între femei și bărbaţi este un element- cheie în prevenirea violenţei împotriva femeilor;

Recunoscând faptul că violenţa împotriva femeilor este o manifestare a relaţiilor istoric inegale de putere dintre femei și bărbaţi, care au condus la dominarea asupra, și la discriminarea împotriva, femeilor de către bărbaţi și la împiedicarea avansării depline a femeilor;

Recunoscând natura structurală a violenţei împotriva femeilor drept violenţă de gen și faptul că violenţa împotriva femeilor este unul din mecanismele sociale cruciale, prin care femeile sunt forţate într-o poziţie subordonată comparativ cu bărbaţii;

Recunoscând, cu gravă îngrijorare, faptul că femeile și fetele sunt deseori expuse unor forme grave de violenţă, cum ar fi violenţa domestică, hărţuirea sexuală, violul, căsătoria forţată, crimele comise în numele așa-numitei "onoare" și mutilarea genitală, care constituie o încălcare gravă a drepturilor omului ale femeilor și ale fetelor și un obstacol major în realizarea egalităţii dintre femei și bărbaţi;

Recunoscând încălcarea curentă a drepturilor omului în timpul conflictelor armate, care afectează populaţia civilă, în special femeile, sub forma violului și a violenţei sexuale larg răspândite sau sistematice și potenţialul unei violenţe de gen crescute atât în timpul cât și după conflicte;

Recunoscând faptul că femeile și fetele sunt expuse unui risc mai mare de violenţă de gen decât bărbaţii;

Recunoscând faptul că violenţa domestică afectează femeile în mod disproporţionat și faptul că și bărbaţii pot fi victime ale violenţei domestice;

Recunoscând faptul că copiii sunt victime ale violenţei domestice, inclusiv în calitate de martori ai violenţei în familie;

Aspirând la crearea unei Europe fără violenţă împotriva femeilor și fără violenţă domestică, Au convenit după cum urmează:

Capitolul I – Obiective, definiţii, egalitate şi nediscriminare, obligaţii generale

Articolul 1 – Obiectivele Convenţiei

1 Obiectivele prezentei Convenţii sunt acelea de a:

a proteja femeile împotriva tuturor formelor de violenţă și de a preveni, de a urmări în justiţie și de a elimina violenţa împotriva femeilor și violenţa domestică;

b contribui la eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și de a promova egalitatea substanţială între femei și bărbaţi, inclusiv prin împuternicirea femeilor;

c proiecta un cadru cuprinzător, politici și măsuri pentru protecţia și asistenţa tuturor victimelor violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice;

d promova cooperarea internaţională în vederea eliminării violenţei împotriva femeilor și violenţa domestică;

e furniza sprijin și asistenţă organizaţiilor și agenţiilor guvernamentale de aplicare a legii pentru a coopera în mod eficient în vederea adoptării unei abordări integrate pentru eliminarea violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice.

2 În vederea asigurării implementării efective a dispoziţiilor sale de către Părţi, prezenta Convenţie stabilește un mecanism de monitorizare specific.

Articolul 2 – Sfera de aplicare a Convenţiei

1 Prezenta Convenţie se va aplica tuturor formelor de violenţă împotriva femeilor, inclusiv violenţa domestică, care afectează femeile în mod disproporţionat.

2 Părţile sunt încurajate să aplice prezenta Convenţie tuturor victimelor violenţei domestice. Părţile vor acorda o atenţie specială femeilor victime ale violenţei de gen în implementarea dispoziţiilor prezentei Convenţii.

3 Prezenta Convenţie se va aplica pe timp de pace și în situaţii de conflict armat.

Articolul 3 – Definiţii

În scopul prezentei Convenţii:

a violenţa împotriva femeilor" este înţeleasă drept o încălcare a drepturilor omului și o formă de discriminare împotriva femeilor și va însemna toate acţiunile de violenţă de gen care rezultă în, sau care sunt probabile a rezulta în, vătămarea sau suferinţa fizică, sexuală, psihologică sau economică cauzată femeilor, inclusiv ameninţările cu asemenea acţiuni, coerciţia sau deprivarea arbitrară de libertate, indiferent dacă survine în public sau în viaţa privată;

b "violenţa domestică" va însemna toate acţiunile de violenţă fizică, sexuală, psihologică sau economică, care survin în familie sau în unitatea domestică sau între foștii sau actualii soţi sau parteneri, indiferent dacă agresorul împarte sau a împărţit același domiciliu cu victima;

c "gen" va însemna rolurile, comportamentele, activităţile și atributele construite social, pe care o societate dată le consideră adecvate pentru femei și bărbaţi;

d "violenţa de gen împotriva femeilor" va însemna violenţa care este direcţionată împotriva unei femei pentru că ea este o femeie sau care afectează femeile în mod disproporţionat;

e "victimă" va însemna orice persoană fizică, care este supusă comportamentului specificat la punctele a și b;

f "femeile" includ fetele cu vârsta până în 18 ani.

Articolul 4 – Drepturi fundamentale, egalitate şi nediscriminare

1 Părţile vor lua măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a promova și proteja dreptul tuturor, în special al femeilor, de a trăi fără violenţă atât în sfera publică, cât și în cea privată.

2 Părţile condamnă toate formele de discriminare împotriva femeilor și iau, fără întârziere, măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a o preveni, în special prin:

- încorporarea în constituţiile lor naţionale sau în altă legislaţie corespunzătoare a principiului egalităţii între femei și bărbaţi și asigurând realizarea practică a acestui principiu;
- interzicerea discriminării împotriva femeilor, inclusiv prin utilizarea sancţiunilor, acolo unde este cazul;
- abrogarea legilor și a practicilor care discriminează împotriva femeilor.

3 Implementarea dispoziţiilor prezentei Convenţii de către Părţi, în special măsurile de protejare a drepturilor victimelor, vor fi asigurate fără discriminare din orice motiv, cum ar fi sexul, genul, rasa, culoarea, limba, religia, politic sau altă opinie, origine naţională sau socială, asocierea cu o minoritate naţională, proprietatea, naşterea, orientarea sexuală, identitatea de gen, vârsta, starea sănătăţii, dizabilitatea, starea civilă, statutul de emigrant sau de refugiat, sau alt statut.

4 Măsuri speciale, care sunt necesare pentru a preveni sau proteja femeile de violenţa de gen nu vor fi considerate discriminare în termenii prezentei Convenţii.

Articolul 5 – Obligaţiile statului şi diligenţa cuvenită

1 Părţile se vor abţine de la a se angaja în orice act de violenţă împotriva femeilor și se vor asigura că autorităţile, funcţionarii, reprezentanţii, instituţiile statului și alţi actori care acţionează în numele Statului acţionează în conformitate cu această obligaţie.

2 Părţile vor lua măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a exercita diligenţa cuvenită pentru a preveni, investiga, pedepsi și a furniza despăgubiri pentru actele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, care sunt săvârșite de actori non-statali.

Articolul 6 – Politici sensibile la dimensiunea de gen

Părţile se vor angaja să includă o perspectivă de gen în implementarea și evaluarea impactului dispoziţiilor prezentei Convenţii și pentru a promova și implementa în mod eficace politicile egalităţii între femei și bărbaţi și împuternicirea femeilor.

Capitolul II – Politici integrate şi colectarea datelor

Articolul 7 – Politici cuprinzătoare şi coordonate

1 Părţile vor lua măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a adopta și implementa politici eficace, cuprinzătoare și coordonate la nivel de Stat, cuprinzând toate măsurile relevante pentru a preveni și combate toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii și pentru a oferi un răspuns holistic la violenţa împotriva femeilor.

2 Părţile se vor asigura că politicile la care s-a făcut referire în alineatul 1 pun drepturile victimei în centrul tuturor măsurilor și că sunt implementate pe calea cooperării eficace între toate agenţiile, instituţiile și organizaţiile relevante.

3 Măsurile luate în conformitate cu prezentul articol vor implica, acolo unde este cazul, toţi actorii relevanţi, precum agenţiile guvernamentale, parlamentele și autorităţile naţionale, regionale și locale, instituţiile naţionale pentru drepturile omului și organizaţiile societăţii civile.

Articolul 8 – Resurse financiare

Părţile vor aloca resursele financiare și umane corespunzătoare pentru implementarea adecvată a politicilor, măsurilor și programelor integrate

pentru prevenirea și combaterea tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, inclusiv acelea desfășurate de organizaţiile neguvernamentale și de societatea civilă.

Articolul 9 – Organizaţiile neguvernamentale şi societatea civilă

Părţile vor recunoaște, încuraja și sprijini, la toate nivelele, activitatea organizaţiilor neguvernamentale relevante și a societăţii civile active în combaterea violenţei împotriva femeilor și vor stabili cooperarea eficace cu aceste organizaţii.

Articolul 10 – Organismul coordonator

1 Părţile vor desemna sau vor înfiinţa unul sau mai multe organisme oficiale, responsabile de coordonarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea politicilor și a măsurilor de prevenire și combatere a tuturor formelor de violenţă acoperite de prezenta Convenţie. Aceste organisme vor coordona colectarea de date, la care se face referire în Articolul 11, vor analiza și vor disemina rezultatele sale.

2 Părţile se vor asigura că organismele desemnate sau înfiinţate conform prezentului articol primesc informaţii de natură generală privind măsurile luate potrivit Capitolului VIII.

3 Părţile se vor asigura că organismele desemnate sau înfiinţate conform prezentului articol vor avea capacitatea de a comunica direct și de a promova relaţiile cu omologii lor din alte Părţi.

Articolul 11 – Colectarea datelor şi cercetarea

1 În scopul implementării prezentei Convenţii, Părţile se vor angaja să:

   a colecteze date statistice relevante dezagregate la intervale regulate privind cazurile din toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii;

   b sprijine cercetarea în domeniul tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii în vederea studierii cauzelor și a efectelor lor, a ratelor de incidenţă și de

condamnare, precum și eficacitatea măsurilor luate pentru a implementa prezenta Convenţie.

2 Părţile se vor strădui să efectueze studii pe bază de populaţie la intervale regulate pentru a evalua prevalenţa și tendinţele tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

3 Părţile vor furniza grupului de experţi, prevăzute la articolul 66 din prezenta Convenţie, informaţiile colectate în conformitate cu prezentul articol pentru a stimula cooperarea internaţională și pentru a permite analiza comparativă internaţională.

4 Părţile se vor asigura că informaţiile colectate potrivit prezentului articol sunt disponibile publicului.

Capitolul III – Prevenire

Articolul 12 – Obligaţii generale

1 Părţile vor lua măsurile necesare pentru a promova schimbările în modelele sociale și culturale de comportament al femeilor și bărbaţilor, în vederea eradicării prejudecăţilor, obiceiurilor, tradiţiilor și a altor practici, care sunt bazate pe ideea inferioritătţii femeilor sau pe roluri stereotipe pentru femei și bărbaţi.

2 Părţile vor lua măsurile legislative și alte măsuri necesare pentru a preveni toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii de orice persoană fizică sau juridică.

3 Toate măsurile adoptate potrivit acestui capitol vor lua în calcul și vor adresa nevoile specifice ale persoanelor devenite vulnerabile prin circumstanţe speciale și vor plasa drepturile omului ale tuturor victimelor în centrul lor.

4 Părţile vor lua măsurile necesare pentru a încuraja toţi membrii societăţii, în special bărbaţii și băieţii, să contribuie activ la prevenirea tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

5 Părţile se vor asigura că obiceiul, cultura, religia, tradiţia sau așa-numita "onoare" nu vor fi considerate drept justificare pentru orice acte de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

6 Părţile vor lua măsurile necesare pentru a promova programele și activităţile pentru împuternicirea femeilor.

Articolul 13 – Creşterea gradului de conştientizare

1 Părţile vor promova sau vor efectua, pe o bază regulată și la toate nivelele, campanii sau programe de creștere a gradului de conștientizare, inclusiv în cooperare cu instituţiile naţionale din domeniul drepturilor omului și cu organismele din domensiul egalităţii, cu societatea civilă și cu organizaţiile neguvernamentale, în special cu organizaţiile de femei, acolo unde este cazul, pentru a mări gradul de conștientizare și de înţelegere în rândul publicului general a diferitelor manifestări ale tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, a consecinţelor lor asupra copiilor și a nevoii de a preveni această violenţă.

2 Părţile vor asigura larga diseminare în rândul publicului general a informaţiilor cu privire la măsurile disponibile pentru a preveni actele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

Articolul 14 – Educaţie

1 Părţile vor face, acolo unde este cazul, demersurile necesare pentru a include material didactic pe probleme cum ar fi egalitatea între femei și bărbaţi, rolurile de gen ne-stereotipe, respectul reciproc, rezolvarea non-violentă a conflictelor în relaţiile interpersonale, violenţa de gen împotriva femeilor și dreptul la integritate personală, adaptate capacităţii în evoluţie a elevilor, în curriculumul formal și la toate nivelele de educaţie.

2 Părţile vor face demersurile necesare pentru a promova principiile la care s-a făcut referire în alineatul 1 în stabilimentele educaţionale

informale, precum și în stabilimentele sportive, culturale și recreative și în mass media.

Articolul 15 – Formarea profesioniştilor

1 Părţile vor furniza sau vor consolida formarea adecvată pentru profesioniștii relevanţi, care se ocupă de victimele sau de autorii tuturor actelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, în domeniul prevenirii și al identificării acestei violenţe, al egalităţii între femei și bărbaţi, al nevoilor și drepturilor victimelor, precum și privind modul de prevenire a victimizării secundare.

2 Părţile vor încuraja ca formarea la care se face referire în alineatul 1 să includă pregătirea în domeniul cooperării coordonate multiagenţii pentru a permite o prelucrare cuprinzătoare și adecvată a trimiterilor în cazurile de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

Articolul 16 – Intervenţia preventivă şi programele de tratament

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a iniţia sau sprijini programe destinate învăţării autorilor violenţei domestice să adopte un comportament non-violent în relaţiile interpersonale, în vederea prevenirii violenţei ulterioare și a modificării modelelor comportamentale violente.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a iniţia sau sprijini programe destinate împiedicării agresorilor, în special a infractorilor sexuali, de a recidiva.

3 În luarea măsurilor menţionate în alineatele 1 și 2, Părţile se vor asigura de faptul că siguranţa victimelor, sprijinul acordat victimelor și drepturile omului ale victimelor sunt principala preocupare și faptul că, acolo unde este cazul, aceste programe sunt iniţiate și implementate în strânsă cooperare cu serviciile de asistenţă de specialitate pentru victime.

Articolul 17 – Participarea sectorului privat şi a mass media

1 Părţile vor încuraja sectorul privat, sectorul tehnologiei informaţiei și a comunicaţiilor și mass media, cu respectul cuvenit pentru libertatea de exprimare și independenţa lor, de a participa la elaborarea și implementarea politicilor și la stabilirea directivelor și a standardelor de auto- reglementare pentru a preveni violenţa împotriva femeilor și a crește respectul pentru demnitatea lor.

2 Părţile vor dezvolta și vor promova, în cooperare cu actorii din sectorul privat, abilităţi în rândul copiilor, al părinţilor și educatorilor privind modul în care să trateze mediul informaţiilor și al comunicaţiilor, care oferă acces la conţinut degradant de o natură sexuală sau violentă, ce ar putea fi dăunător.

Capitolul IV – Protecţie şi sprijin

Articolul 18 – Obligaţii generale

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a proteja toate victimele de orice acte de violenţă ulterioare.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare, în conformitate cu legislaţia internă, pentru a asigura faptul că există mecanisme adecvate pentru a prevedea o cooperare eficace între toate agenţiile relevante ale statului, inclusiv sistemul judiciar, procurori, agenţiile guvernamentale de aplicare a legii, autorităţile locale și regionale, precum și organizaţiile neguvernamentale și alte organizaţii și entităţi relevante în domeniul protejării și sprijinirii victimelor și martorilor tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, inclusiv prin trimiterea către servicii generale și specializate de sprijin, enunţate la Articolele 20 și 22 al prezentei Convenţii.

3 Părţile se vor asigura că măsurile luate în conformitate cu prezentul capitol vor:

- fi bazate pe o înţelegere de gen a violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice și se vor concentra pe drepturile omului și pe siguranţa victimei;
- fi bazate pe o abordare integrată, care ia în considerare relaţia dintre victime, agresori, copii și mediul lor social mai larg;
- viza evitarea victimizării secundare;
- viza împuternicirea și independenţa economică a femeilor victime ale violenţei;
- permite, acolo unde este cazul, ca o gamă de servicii de protecţie și sprijin să fie localizate în aceleași spaţii;
- adresa nevoile specifice ale persoanelor vulnerabile, inclusiv victimele-copii, și că vor fi puse la dispoziţia acestora.

4 Prestarea serviciilor nu va depinde de consimţirea victimei de a depune plângere sau mărturie împotriva oricărui agresor.

5 Părţile vor lua măsurile corespunzătoare pentru a furniza protecţia consulară și de altă natură și sprijin cetăţenilor lor și altor victime îndreptăţite la o asemenea protecţie, în conformitate cu obligaţiile lor conform legislaţiei internaţionale.

Articolul 19 – Informare

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele primesc informaţii adecvate și în timp util privind serviciile de sprijin și măsurile legale disponibile într-o limbă pe care o înţeleg.

Articolul 20 – Servicii de asistenţă generală

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele au acces la servicii care facilitează recuperarea lor în urma violenţei. Aceste măsuri ar trebui să includă, atunci când este necesar, servicii precum consilierea juridică și psihologică, asistenţa financiară, găzduirea, educaţia, formarea și asistenţa în găsirea unui loc de muncă.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele au acces la servicii medicale și sociale și faptul că serviciile au alocate resurse adecvate și că profesioniștii sunt formaţi să asiste victimele și să le trimită către serviciile corespunzătoare.

Articolul 21 – Asistenţă în plângerile individuale/colective

Părţile se vor asigura că victimele au informaţii cu privire la și acces la mecanismele regionale și internaţionale aplicabile de depunere a plângerilor individuale/colective. Părţile vor promova furnizarea unei asistenţe sensibile și bine informate victimelor în depunerea oricărei asemenea plângeri.

Articolul 22 – Servicii specializate de asistenţă

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a furniza sau a asigura, într-o distribuţie geografică adecvată, servicii specializate de asistenţă oricărei victime supuse oricărui act de violenţă acoperit de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

2 Părţile vor furniza sau vor asigura servicii specializate de asistenţă a femeilor tuturor femeilor victime ale violenţei și copiilor lor.

Articolul 23 – Adăposturi

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a prevedea înființarea unor adăposturi corespunzătoare, ușor accesibile, în număr suficient pentru a furniza o cazare sigură și pentru a ajunge într-o manieră proactivă la victime, în special la femei și la copiii lor.

Articolul 24 – Linii telefonice de urgenţă

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a organiza linii telefonice de urgenţă 24 de ore din 24 la nivel de stat, gratuite, pentru a oferi consiliere apelanţilor, în mod confidenţial și cu diligenţa cuvenită pentru anonimitatea lor, în legătură cu toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

Articolul 25 – Sprijin pentru victimele violenţei sexuale

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a prevedea înfiinţarea de centre de trimitere a cazurilor de criză în urma violului sau ale violenţei sexuale corespunzătoare, ușor accesibile, în număr suficient pentru a furniza examinarea medicală și medico-legală, asistenţă post-traumatică și consiliere pentru victime.

Articolul 26 – Protecţie şi asistenţă pentru martorii copii

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că în oferirea serviciilor de protecţie și asistenţă victimelor se ţine cont în mod corespunzător de drepturile și nevoile copiilor martori ai tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

2 Măsurile luate potrivit prezentului articol vor include consilierea psihosocială adecvată vârstei pentru copiii martori ai tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii și vor acorda atenţia cuvenită celor mai bune interese ale copilului.

Articolul 27 – Raportare

Părţile vor lua măsurile necesare pentru a încuraja orice persoană martoră la comiterea de acte de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii sau care are motive rezonabile să creadă că a fost comis un asemenea act, sau că sunt de aşteptat alte acte de violenţă, să raporteze acest lucru organizaţiilor sau autorităţilor competente.

Articolul 28 – Raportarea de către profesionişti

Părţile vor lua măsurile necesare pentru a asigura faptul că regulile de confidenţialitate impuse de legislaţia internă anumitor profesionişti nu constituie un obstacol, în condiţii adecvate, în calea raportării lor către organizaţiile sau autorităţile competente, dacă au motive rezonabile să creadă că a fost săvârşit un act grav de violenţă, acoperit de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, și că sunt de aşteptat alte acte grave de violenţă.

Capitolul V – Dreptul material

Articolul 29 – Procese şi despăgubiri civile

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a oferi victimelor despăgubiri civile adecvate împotriva agresorului.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a oferi victimelor, în conformitate cu principiile generale ale dreptului internaţional, despăgubiri civile adecvate împotriva autorităţilor Statului, care nu și-au îndeplinit datoria de a lua măsurile preventive sau de protecţie necesare în cadrul sferei de aplicare a puterilor lor.

Articolul 30 – Compensaţie

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că victimele au dreptul de a pretinde compensaţii de la agresori pentru oricare din agresiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie.

2 Acelora care au suferit vătămări corporale grave sau deteriorarea sănătăţii li se va acorda o compensaţie adecvată din partea Statului, în măsura în care prejudiciul nu este acoperit din alte surse, precum agresorul, asigurarea sau pensii medicale și sociale finanţate de Stat. Acest fapt nu împiedică Părţile să pretindă retragerea pentru compensaţia acordată din partea agresorului, atâta timp cât este acordată atenţia cuvenită siguranţei victimei.

3 Măsurile luate conform alineatului 2 vor asigura acordarea compensaţiei în decursul unei perioade rezonabile.

Articolul 31 – Custodie, drepturi de vizitare şi siguranţă

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că, în determinarea custodiei și a drepturilor de vizitare a copiilor, vor fi luate în calcul incidentele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că exercitarea oricărui drept de vizitare sau custodie nu periclitează drepturile și siguranţa victimei sau a copiilor.

Articolul 32 – Consecinţele civile ale căsătoriilor forţate

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că acele căsătorii încheiate cu forţa pot fi lovite de nulitate, anulate sau desfăcute fără a plasa asupra victimei o sarcină financiară sau administrativă necuvenită.

Articolul 33 – Violenţa psihologică

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că este incriminat comportamentul intenţionat de prejudiciere a integrităţii psihologice a unei persoane prin coerciţie sau ameninţări.

Articolul 34 – Urmărirea

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că este incriminat comportamentul intenţionat de angajare repetată într-un comportament ameninţător direcţionat către o altă persoană, determinând-o pe aceasta să se teamă pentru siguranţa sa.

Articolul 35 – Violenţa fizică

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că este incriminat comportamentul de comitere de acte de violenţă fizică împotriva unei alte persoane.

Articolul 36 – Violenţa sexuală, inclusiv violul

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că sunt incriminate următoarele comportamente intenţionate:

   a angajarea într-o penetraţie vaginală, anală sau orală de natură sexuală neconsimţită a corpului unei alte persoane cu orice parte corporală sau obiect;

b angajarea în alte acte neconsimţite de natură sexuală cu o persoană;

c determinarea unei alte persoane să se angajeze în acte neconsimţite de natură sexuală cu un terţ.

2 Consimţământul trebuie dat voluntar, ca rezultat al liberului arbitru al persoanei, evaluat în contextul circumstanţelor înconjurătoare.

3 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că dispoziţiile alineatului 1 se aplică, de asemenea, actelor comise împotriva fostelor(foștilor) sau actualelor(actualilor) soţii(soţi) sau partenere(i), așa cum sunt recunoscute(ţi) acestea(aceștia) de legislaţia internă.

Articolul 37 – Căsătoria forţată

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că acea conduită de forţare a unui adult sau a unui copil de a încheia o căsătorie este incriminată.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că acea conduită intenţionată de ademenire a unui adult sau a unui copil pe teritoriul unei Părţi sau al unui Stat, alta(ul) decât aceea(acela) în care el sau ea domiciliază, cu scopul forţării acestui adult sau copil să încheie o căsătorie, este incriminată.

Articolul 38 – Mutilarea genitală a femeilor

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că următoarele conduite intenţionate sunt incriminate:

a extirparea, infibularea sau efectuarea oricărei alte mutilări, totale sau parţiale, a labia majora, labia minora sau a clitorisului unei femei;

b constrângerea sau procurarea unei femei pentru a se supuse oricăreia din acţiunile enumerate la punctul a;

c incitarea, constrângerea sau procurarea unei fete pentru a se supune oricăreia din acţiunile enumerate la punctul a.

Articolul 39 – Avortul forţat şi sterilizarea forţată

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că următoarele conduite intenţionate sunt incriminate:

a efectuarea unui avort asupra unei femei fără consimţământul ei prealabil și informat;

b efectuarea unei intervenţii chirurgicale, care are drept scop sau efect încheierea capacităţii unei femei de a se reproduce în mod natural, fără consimţământul ei prealabil și informat sau fără înţelegerea procedurii.

Articolul 40 – Hărţuirea sexuală

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că orice formă de conduită verbală, nonverbală sau fizică de natură sexuală, cu scopul sau cu efectul violării demnităţii unei persoane, în special atunci când se crează un mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau jignitor, este supus unei sancţiuni penale sau alte sancţiuni legale.

Articolul 41 – Înlesnirea sau complicitatea şi tentativa

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a recunoaște drept infracţiuni, atunci când sunt comise intenţionat, înlesnirea comiterii sau complicitatea la comiterea infracţiunilor stabilite în conformitate cu Articolele 33, 34, 35, 36, 37, 38.a și 39 ale prezentei Convenţii.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a recunoaște drept infracţiuni, atunci când sunt comise intenţionat, tentativele de comitere a infracţiunilor stabilite în conformitate cu Articolele 35, 36, 37, 38.a și 39 ale prezentei Convenţii.

Articolul 42 – Justificări inacceptabile pentru infracţiuni, inclusiv infracţiunile comise în numele aşa-numitei „onoare"

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că, în cadrul unei proceduri penale iniţiate în urma

comiterii oricăreia dintre actele de violenţă care intră sub incidenţa domeniului de aplicare a prezentei Convenţii, cultura, obiceiul, religia, tradiţia sau așa- numita „onoare" nu vor fi considerate ca o justificare a acestor acte. Aici sunt cuprinse, în special, afirmaţiile că victima a încălcat normele sau obiceiurile culturale, religioase, sociale sau tradiţionale ale comportamentului adecvat.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că incitarea de către orice persoană a unui copil de a comite oricare dintre actele prevăzute la alineatul 1 nu va diminua răspunderea penală a persoanei respective pentru actele comise.

Articolul 43 – Aplicarea infracţiunilor

Infracţiunile recunoscute în conformitate cu prezenta Convenţie se vor aplica indiferent de natura relaţiei dintre victimă și agresor.

Articolul 44 – Jurisdicţie

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a stabili jurisdicţia asupra oricărei infracţiuni stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie, în cazul în care infracţiunea este comisă:

a pe teritoriul lor; sau

b la bordul unei nave care arborează pavilionul lor; sau

c la bordul unei aeronave înmatriculate în conformitate cu legislaţia lor; sau

d de către unul dintre cetăţenii lor; sau

e de către o persoană care are reședinţa obișnuită pe teritoriul lor.

2 Părţile se vor strădui să ia măsurile necesare legislative sau de altă natură pentru a stabili jurisdicţia asupra infracţiunilor stabilite în conformitate cu prezenta convenţie, în cazul în care infracţiunea este săvârșită împotriva unuia dintre cetăţenii lor sau a unei persoane care are reședinţa obișnuită pe teritoriul lor.

3 Pentru urmărirea penală a infracţiunilor stabilite în conformitate cu articolele 36, 37, 38 și 39 din prezenta Convenţie, părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că jurisdicţia lor nu este subordonată condiţiei ca faptele să fie incriminate pe teritoriul unde au fost comise.

4 Pentru urmărirea penală a infracţiunilor stabilite în conformitate cu articolele 36, 37, 38 și 39 din prezenta Convenţie, Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că jurisdicţia lor în ceea ce privește punctele d și e ale alineatului (1) nu este subordonată condiţiei conform căreia urmărirea penală poate fi iniţiată doar în urma raportării de către victimă a infracţiunii sau a stabilirii informaţiilor de către Stat cu privire la locul unde a fost comisă infracţiunea.

5 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a stabili jurisdicţia asupra infracţiunilor stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie, în cazurile în care un presupus autor este prezent pe teritoriul lor și ei nu îl(o) extrădează către o altă Parte, exclusiv pe baza naţionalităţii lui sau a ei.

6 Atunci când mai mult de o Parte revendică jurisdicţia asupra unei presupuse infracţiuni, stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie, Părţile implicate, dacă este cazul, se vor consulta reciproc în vederea determinării celei mai adecvate jurisdicţii pentru urmărirea penală.

7. Fără a prejudicia regulile generale de drept internaţional, prezenta Convenţie nu exclude nicio jurisdicţie penală exercitată de o Parte în conformitate cu legea sa internă.

Articolul 45 – Sancţiuni şi măsuri

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie sunt pasibile de sancţiuni eficiente, proporţionale și disuasive, luând în considerare gravitatea acestora. Aceste sancţiuni

vor include, după caz, sentinţe implicând privarea de libertate, care pot duce la extrădare.

2 Părţile pot adopta alte măsuri în legătură cu agresorii, cum ar fi:

- monitorizarea sau supravegherea persoanelor condamnate;
- retragerea drepturilor părintești, dacă interesul copilului, care poate include siguranţa victimei, nu poate fi garantat în niciun alt mod.

Articolul 46 – Circumstanţe agravante

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a se asigura că următoarele circumstanţe, în măsura în care nu fac parte deja din elementele constitutive ale infracţiunii, pot fi luate în considerare, în conformitate cu dispoziţiile relevante ale legislaţiei interne, în determinarea sentinţei în legătură cu infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie:

a infracţiunea a fost comisă împotriva unei(ui) fost(e) sau actual(e) soţ(ii) sau partener(e), după cum recunoaște legislaţia internă, de un membru de familie, de o persoană care convieţuiește cu victima sau de o persoană care a abuzat de puterea sa;

b infracţiunea, sau infracţiunile asociate, a(u) fost comisă(e) în mod repetat;

c infracţiunea a fost comisă împotriva unei unei persoane făcute vulnerabile de circumstanţele particulare;

d infracţiunea a fost comisă împotriva sau în prezenţa unui copil;

e infracţiunea a fost comisă de una sau mai multe persoane, care acţionează împreună; finfracţiunea a fost precedată sau acompaniată de nivele extreme de violenţă;

g infracţiunea a fost comisă cu utilizarea sau cu ameninţarea unei arme;

h infracţiunea a avut drept rezultat o vătămare fizică sau psihologică a victimei;

i agresorul a fost condamnat anterior pentru infracţiuni de natură similară.

Articolul 47 – Sentinţe pronunţate de altă Parte

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a prevedea posibilitatea de luare în considerare a sentinţelor definitive pronunţate de o altă Parte în legătură cu infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie atunci când se determină sentinţa.

Articolul 48 – Interzicerea proceselor sau a stabilirii sentinţei pe calea rezolvării extrajudiciare obligatorii a litigiilor

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a interzice procesele de rezolvare extrajudiciară obligatorie a litigiilor, inclusiv medierea și concilierea, în legătură cu toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că, dacă este dispusă plata unei amenzi, se va ţine seama de capacitatea agresorului de a-și asuma obligaţiile financiare faţă de victimă.

Capitolul VI – Investigaţie, urmărire judiciară, legislaţie procedurală şi măsuri de protecţie

Articolul 49 – Obligaţii generale

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că investigaţiile și procedurile judiciare în legătură cu toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii sunt desfășurate fără întârzieri nejustificate, luând în considerare drepturile victimei pe parcursul tuturor etapelor procedurilor penale.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare, în conformitate cu principiile fundamentale ale drepturilor omului și având în vedere înţelegerea dimensiunii de gen a violenţei, pentru

a asigura investigarea eficace și urmărirea judiciară a infracţiunilor stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie.

Articolul 50 – Răspunsul imediat, prevenire şi protecţie

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că agenţiile guvernamentale de aplicare a legii responsabile răspund la toate formele de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii într-o manieră promptă și corespunzătoare, oferind o protecţie adecvată și imediată victimelor.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că agenţiile guvernamentale de aplicare a legii responsabile se angajează într-o manieră promptă și corespunzătoare în prevenirea și protecţia împotriva tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii, incluzând utilizarea de măsuri operaţionale preventive și strângerea de probe.

Articolul 51 –Evaluarea riscurilor şi managementul riscurilor

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că toate autorităţile relevante realizează o evaluare a riscului de letalitate, a gravităţii situaţiei și a riscului de violenţă repetată în vederea gestionării riscului și, dacă este necesar, pentru a furniza siguranţă și sprijin coordonate.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că evaluarea la care se face referire în alineatul 1 ia în considerare, în toate etapele investigării și aplicării măsurilor de protecţie, faptul că autorii actelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii posedă sau au acces la arme de foc.

Articolul 52 –Ordine de interdicţie de urgenţă

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că autorităţilor competente le este acordată puterea de a dispune, în situaţii de pericol imediat, ca un autor al violenţei domestice să părăsească domiciliul victimei sau al persoanei la risc pentru o perioadă

de timp suficientă și de a-i interzice agresorului să intre în domiciliu sau să contacteze victima sau persoana la risc. Măsurile adoptate conform prezentului articol vor da prioritate siguranţei victimelor sau celei a persoanelor la risc.

Articolul 53 – Ordinele de restricţie sau de protecţie

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimelor tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii le sunt disponibile ordine de restricţie sau de protecţie corespunzătoare.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că ordinele de restricţie sau protecţie la care se face referire în alineatul 1 sunt:

- disponibile pentru protecţia imediată și fără sarcini financiare sau administrative nejustificate plasate asupra victimei;
- emise pentru o perioadă specificată sau până când sunt modificate sau anulate;
- dacă este necesar, emise pe o bază ex parte, care are efect imediat;
- sunt disponibile indiferent de, sau în plus faţă de, alte proceduri legale;
- permise a fi introduse în procedurile legale ulterioare.

3 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că încălcările ordinelor de restricţie sau protecţie emise conform alineatului 1 vor fi supuse unor sancţiuni penale sau altor sancţiuni legale eficiente, proporţionale și disuasive.

Articolul 54 – Investigaţii şi dovezi

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că, în orice proceduri civile sau penale, dovezile referitoare la istoricul sexual și la conduita sexuală a(l) victimei vor fi permise doar atunci când sunt relevante și necesare.

Articolul 55 – Procedurile ex parte şi ex officio

1 Părţile vor asigura faptul că investigaţiile sau urmărirea judiciară a infracţiunilor stabilite în conformitate cu Articolele 35, 36, 37, 38 și 39 ale prezentei Convenţii nu vor fi dependente în întregime de o raportare sau plângere depusă de victimă, dacă infracţiunea a fost comisă în întregime sau parţial pe teritoriul său, precum și că procedurile pot continua chiar dacă victima își retrage declaraţia sau plângerea.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura, în conformitate cu condiţiile prevăzute de legislaţia internă, posibilitatea organizaţiilor guvernamentale și neguvernamentale și consilierilor în violenţa domestică să asiste și/să sprijine victimele, la cererea lor, pe durata investigaţiilor și a procedurilor judiciare privind infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie.

Articolul 56 – Măsuri de protecţie

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a proteja drepturile și interesele victimelor, inclusiv nevoile lor speciale ca martori, în toate etapele investigaţiilor și ale procedurilor judiciare, în special (prin):

a luarea de măsuri în vederea protecţiei lor, precum și protecţiei familiilor lor și a martorilor faţă de intimidare, represalii și victimizare repetată;

b asigurarea faptului că victimele sunt informate, cel puţin în cazurile în care victimele și familia ar putea fi în pericol atunci când agresorul evadează sau este eliberat temporar sau definitiv;

c informarea lor, în condiţiile prevăzute de legislaţia internă, cu privire la drepturile lor, la serviciile pe care le au la dispoziţie și la traiectoria dată plângerii lor, la acuzaţii, la progresul general al investigaţiei sau al procedurilor, la rolul lor în acestea, precum și la rezultatul cazului lor;

d dând posibilitatea victimelor, într-o manieră consecventă cu regulile procedurale ale legislaţiei interne, să fie audiate, să

furnizeze dovezi, să le fie prezentate, direct sau printr-un intermediar, și luate în considerare punctele de vedere, nevoile și preocupările;

e punerea la dispoziţia victimelor de servicii de sprijin adecvate, astfel încât drepturile și interesele lor să fie prezentate cum se cuvine și luate în considerare;

f asigurarea faptului că se pot adopta măsuri pentru a proteja intimitatea și imaginea victimei;

g asigurarea faptului că se evită, dacă este posibil, contactul dintre victime și agresori în imobilele instanţelor de judecată și ale agenţiilor guvernamentale de aplicare a legii;

h punerea la dispoziţia victimelor de interpreţi independenţi și competenţi, atunci când victimele sunt părţi la proceduri sau atunci când furnizează dovezi;

i dând posibilitatea victimelor să depună mărturie în sala de judecată, conform regulilor prevăzute de legislaţia internă, fără a fi prezente sau, cel puţin, fără prezenţa pretinsului agresor, în special prin utilizarea tehnologiilor de comunicaţii adecvate, atunci când sunt disponibile.

2 Unui copil victimă sau unui copil martor a(l) violenţei împotriva femeilor și al violenţei domestice trebuie să îi fie oferite, dacă este cazul, măsuri de protecţie speciale, luând în considerare cele mai bune interese ale copilului.

Articolul 57 – Asistenţa judiciară

Părţile vor stipula dreptul la asistenţă judiciară și la asistenţă judiciară gratuită pentru victime, în condiţiile prevăzute de legislaţia lor internă.

Articolul 58 – Termenul de prescripţie

Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că termenul de prescripţie pentru iniţierea oricăror proceduri legale cu privire la infracţiunile stabilite în conformitate cu Articolele 36, 37, 38 și 39 ale prezentei Convenţii, vor fi continuate pentru o perioadă

de timp care este suficientă și proporţională cu gravitatea infracţiunii în cauză, pentru a permite iniţierea eficientă a procedurilor după ce victima a atins vârsta majoratului.

Capitolul VII –Migraţie şi azil

Articolul 59 – Statutul reşedinţei

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimelor, al căror statut al reşedinţei depinde de acela al soţului(iei) sau al partenerului(ei), așa cum este recunoscut acesta de legislaţia internă, în caz de destrămare a căsătoriei sau a relaţiei, le este acordat, la cerere, în cazul unor situaţii deosebit de dificile, un permis de ședere autonom, indiferent de durata căsătoriei sau a relaţiei. Condiţiile referitoare la acordarea și la durata permisului de ședere autonom sunt stabilite de legislaţia internă.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele pot opţine suspendarea procedurilor de expulzare iniţiate în legătură cu un statut al reşedinţei dependent de acela al soţului(iei) sau al partenerului(ei), așa cum este recunoscut acesta de legislaţia internă, pentru a le da posibilitatea de a cere un permis de ședere autonom.

3 Părţile vor emite un permis de ședere ce poate fi reînnoit victimelor uneia din cele două situaţii următoare, sau în ambele:

a în cazul în care autoritatea competentă consideră că șederea lor este necesară din cauza situaţiei lor personale;

b în cazul în care autoritatea competentă consideră că șederea lor este necesară în scopul cooperării lor cu autorităţile competente în procedurile de cercetare sau de urmărire penală.

4 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele căsătoriei forţate, aduse în altă ţară în scopul căsătoriei, și care, drept rezultat, și-au pierdut statutul lor de reşedinţă în ţara unde domiciliază în mod obișnuit, pot recâștiga acest statut.

Articolul 60 – Cereri de azil bazate pe gen

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că violenţa împotriva femeilor pe bază de gen poate fi recunoscută drept o formă de persecuţie, în sensul Articolului 1, A (2) al Convenţiei din 1951 privind Statutul Refugiaţilor și drept o formă de vătămare gravă, dând naștere la protecţie complementară/ auxiliară.

2 Părţile se vor asigura de faptul că fiecărui temei al Convenţiei îi este dată o interpretare sensibilă la dimensiunea de gen și de faptul că, acolo unde se stabilește că persecuţia temută se datorează unuia sau mai multora din aceste motive, solicitanţilor li se va acorda statutul de refugiat conform actelor aplicabile relevante.

3 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a dezvolta proceduri de recepţie și servicii de sprijin pentru solicitanţii de azil sensibile la dimensiunea de gen, precum și directive de gen și proceduri de azil sensibile la dimensiunea de gen, inclusiv determinarea statutului de refugiat și solicitarea protecţiei internaţionale.

Articolul 61 – Nereturnarea

1 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a respecta principiul nereturnării, în conformitate cu obligaţiile existente conform legislaţiei internaţionale.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele violenţei împotriva femeilor, care au nevoie de protecţie, indiferent de statutul lor de reședinţă, nu vor fi trimise înapoi în nicio situaţie într-o ţară unde viaţa lor ar fi în pericol sau unde ar putea fi supuse torturii, tratamentului imunan sau degradant sau pedepsirii.

Capitolul VIII – Cooperarea internaţională

Articolul 62 – Principii generale

1 Părţile vor coopera una cu cealaltă, în conformitate cu dispoziţiile prezentei Convenţii și prin aplicarea actelor regionale și internaţionale relevante privind cooperarea în probleme civile și penale, a aranjamentelor convenite în baza legislaţiei uniforme sau reciproce și a legilor interne, în cea mai largă măsură posibilă, în scopul:

a prevenirii, combaterii și a urmăririi în justiţie a tuturor formelor de violenţă acoperite de sfera de aplicare a prezentei Convenţii;

b protejării și furnizării de asistenţă victimelor;

c investigaţiilor sau procedurilor privind infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie;

d executării sentinţelor penale și civile relevante, emise de autorităţile judiciare ale Părţilor, inclusiv a ordinelor de protecţie.

2 Părţile vor lua măsurile legislative sau alte măsuri necesare pentru a asigura faptul că victimele unei infracţiuni stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie și comise pe teritoriul unei Părţi, altul decât acela unde își au reședinţa, pot depune o plângere la autorităţile competente ale Statului lor de reședinţă.

3 În cazul în care o Parte, care oferă asistenţă judiciară reciprocă în materie penală, de extrădare sau executare a sentinţelor penale sau civile impuse de o altă Parte la prezenta Convenţie, condiţionată de existenţa unui tratat, primește o solicitare pentru o astfel de cooperare juridică de la o Parte cu care aceasta nu a încheiat un astfel de tratat, ea poate considera prezenta Convenţie ca fiind baza legală pentru asistenţa judiciară reciprocă în materie penală, de extrădare sau executare a sentinţelor penale sau civile impuse de cealaltă Parte cu privire la infracţiunile stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie.

4 Părţile se vor strădui să integreze, acolo unde este cazul, prevenirea și combarea violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice în programele de asistenţă pentru dezvoltare prevăzute în beneficiul

Statelor terţe, inclusiv prin încheierea de contracte bilaterale și multilaterale cu State terţe, în vederea facilitării protecţiei victimelor în conformitate cu Articolul 18, alineatul (5).

Articolul 63 – Măsuri referitoare la persoanele în pericol

Atunci când o Parte, pe baza informaţiilor pe care le are la dispoziţie, are motive întemeiate să creadă că o persoană este în pericol imediat de a fi supusă oricăror acte de violenţă, la care s-a făcut referire în Articolele 36, 37, 38 și 39 ale prezentei Convenţii, pe teritoriul unei alte Părţi, Partea care deţine informaţiile este încurajată să le transmită fără întârziere celeilalte Părţi, în scopul de a se asigura că sunt luate măsuri de protecţie corespunzătoare. Dacă este cazul, aceste informaţii vor include detalii privind măsurile de protecţie existente în beneficiul persoanei în pericol.

Articolul 64 – Informare

1 Partea solicitată informează fără întârziere Partea solicitantă asupra rezultatului final al acţiunii întreprinse în temeiul prezentului capitol. De asemenea, Partea solicitată informează fără întârziere Partea solicitantă cu privire la orice circumstanţe care fac imposibilă desfășurarea acţiunii solicitate sau care riscă să o întârzie în mod semnificativ.

2 În limitele legislaţiei sale interne, fără solicitare prealabilă, o Parte poate transmite unei alte Părţi informaţiile obţinute în cadrul propriilor sale investigaţii, atunci când consideră că dezvăluirea acestor informaţii ar putea asista Partea care primește informaţiile în prevenirea infracţiunilor stabilite în conformitate cu prezenta Convenţie sau în iniţierea sau efectuarea unor investigaţii sau proceduri privind astfel de infracţiuni sau că acestea ar putea conduce la o cerere de cooperare din partea acelei Părţi, conform prezentului capitol.

3 Partea care primește orice informaţie în conformitate cu alineatul 2 va prezenta aceste informaţii autorităţilor sale competente, pentru ca procedurile să poată fi luate dacă sunt considerate adecvate, sau

ca aceste informaţii să poată fi luate în considerare în proceduri civile și penale relevante.

Articolul 65 – Protecţia datelor

Datele personale vor fi păstrate și utilizate în conformitate cu obligaţiile asumate de Părţi în temeiul Convenţiei pentru Protecţia Persoanelor Fizice cu privire la Prelucrarea Automată a Datelor cu Caracter Personal (ETS nr. 108).

Capitolul IX –Mecanismul de monitorizare

Articolul 66 – Grupul de experţi în intervenţia contra violenţei împotriva femeilor şi a violenţei domestice

1 Grupul de experţi în intervenţia contra violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice (denumit în continuare „GREVIO") va monitoriza implementarea prezentei Convenţii de către Părţi.

2 GREVIO va fi compus din minim 10 membri și maxim 15 membri, luând în considerare un echilibru de gen și geografic, precum și o expertiză multidisciplinară. Membrii săi vor fi aleși de Comitetul Părţilor din rândul candidaţilor nominalizaţi de către Părţi pentru un mandat de patru ani, reînnoibil o singură dată, dintre cetăţenii Părţilor.

3 Alegerea iniţială de 10 membri va fi organizată în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei Convenţii. Alegerea a cinci membri suplimentari va fi organizată după a 25-a ratificare sau aderare.

4 Alegerea membrilor GREVIO se va baza pe următoarele principii:

a aceștia vor fi aleși conform unei proceduri transparente din rândul persoanelor cu un caracter moral ridicat, cunoscuţi pentru competenţa lor în domeniul drepturilor omului, al egalităţii de gen, al violenţei împotriva femeilor și violenţei domestice, sau al asistenţei și protecţiei victimelor, sau care au dat dovadă de experienţă în domeniile acoperite de prezenta Convenţie;

b oricare doi membri ai GREVIO nu pot fi cetăţeni ai aceluiași Stat;

c ei ar trebui să reprezinte principalele sisteme juridice;

d ei ar trebui să reprezinte actorii și agenţiile relevanţi(te) din domeniul violenţei împotriva femeilor și al violenţei domestice;

e ei se vor întruni în calitatea lor individuală și vor fi independenţi și imparţiali în exercitarea funcţiilor lor și vor fi disponibili pentru a-și îndeplini atribuţiile într-o manieră eficientă.

5 Procedura de alegere a membrilor GREVIO va fi determinată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, după consultarea și obţinerea consimţământului Părţilor, în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a prezentei Convenţii.

6 GREVIO va adopta propriile sale reguli de procedură.

7 Membrii GREVIO și ceilalţi membri ai delegaţiilor, care efectuează vizitele de ţară în conformitate cu Articolul 68, alineatele 9 și 14, se vor bucura de privilegiile și imunităţile stabilite în anexa la prezenta Convenţie.

Articolul 67 – Comitetul Părţilor

1 Comitetul Părţilor este alcătuit din reprezentanţii Părţilor la Convenţie.

2 Comitetul Părţilor va fi convocat de Secretarul General al Consiliului Europei. Prima sa ședinţă va fi organizată în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentei Convenţii în vederea alegerii membrilor GREVIO. Ulterior se va întruni ori de câte ori o treime din Părţi, Președintele Comitetului Părţilor sau Secretarul General solicită acest lucru.

3 Comitetul Părţilor va adopta propriile sale reguli de procedură.

Articolul 68 – Procedură

1 Părţile vor depune la Secretarul General al Consiliului Europei, în baza unui chestionar elaborat de GREVIO, un raport privind măsurile

legislative și alte măsuri, care implementează dispoziţiile prezentei Convenţii, pentru a fi analizate de către GREVIO.

2 GREVIO va analiza raportul prezentat în conformitate cu alineatul 1 împreună cu reprezentanţii Părţii în cauză.

3 Procedurile de evaluare ulterioară se vor împărţi în runde, a căror lungime este determinată de GREVIO. La începutul fiecărei runde, GREVIO va selecta dispoziţiile specifice pe care se va baza procedura de evaluare și va distribui un chestionar.

4 GREVIO va defini mijloacele corespunzătoare pentru a efectua această procedură de monitorizare. Acesta poate să adopte, în special, un chestionar pentru fiecare rundă de evaluare, care va servi drept bază pentru procedura de evaluare a implementării de către Părţi. Acest chestionar va fi adresat tuturor Părţilor. Părţile vor răspunde la acest chestionar, precum și la orice alte cereri de informaţii din partea GREVIO.

5 GREVIO poate primi informaţii privind implementarea Convenţiei din partea organizaţiilor neguvernamentale și a societăţii civile, precum și din partea instituţiilor naţionale pentru protecţia drepturilor omului.

6 GREVIO va lua în considerare informaţiile existente disponibile din partea altor documente oficiale și organisme regionale și internaţionale din domeniile care se încadrează în sfera de aplicare a prezentei Convenţii.

7 La adoptarea unui chestionar pentru fiecare rundă de evaluare, GREVIO va lua în considerare colectarea datelor și cercetările existente în cadrul Părţilor, la care se face referire în Articolul 11 al prezentei Convenţii.

8 GREVIO poate primi informaţii privind implementarea Convenţiei de la Comisarul Consiliului Europei pentru Drepturile Omului, de la Adunarea Parlamentară și de la organismele specializate relevante ale Consiliului Europei, precum și de la cele stabilite în baza altor

documente oficiale internaţionale. Plângerile prezentate acestor organisme și rezultatul lor vor fi puse la dispoziţia GREVIO.

9 GREVIO poate organiza în subsidiar, în colaborare cu autorităţile naţionale și cu asistenţa experţilor naţionali independenţi, vizite de ţară, dacă informaţiile dobândite sunt insuficiente sau în cazurile prevăzute la alineatul 14. În timpul acestor vizite, GREVIO poate fi asistat de specialiști în domenii specifice.

10 GREVIO va întocmi un proiect de raport conţinând analiza sa privind punerea în aplicare a dispoziţiilor pe care se bazează evaluarea, precum și sugestiile și propunerile sale privind modul în care Partea interesată poate face faţă problemelor care au fost identificate. Proiectul de raport va fi transmis pentru comentarii Părţii care este supusă evaluării. Observaţiile sale vor fi luate în considerare de GREVIO în adoptarea raportului său.

11 Pe baza tuturor informaţiilor primite și a comentariilor din partea Părţilor, GREVIO va adopta raportul său și concluziile sale privind măsurile luate de către Partea în cauză pentru a implementa dispoziţiile prezentei Convenţii. Acest raport și concluziile vor fi transmise Părţii în cauză și Comitetului Părţilor. Raportul și concluziile GREVIO vor fi făcute publice la data adoptării lor, împreună cu eventuale comentarii ale Părţii în cauză.

12 Fără a aduce atingere procedurii din alineatele 1 până la 8, Comitetul Părţilor poate adopta, pe baza raportului și a concluziilor GREVIO, recomandările adresate acestei Părţi (a) privind măsurile ce trebuie luate pentru implementarea concluziilor GREVIO, stabilind o dată pentru prezentarea informaţiilor privind implementarea lor, dacă este necesar, și (b) vizând promovarea cooperării cu respectiva Parte pentru implementarea adecvată a prezentei Convenţii.

13 Dacă GREVIO primește informaţii demne de încredere, indicând o situaţie în care problemele necesită atenţie imediată pentru a preveni sau limita amploarea sau numărul încălcărilor grave ale Convenţiei, aceasta poate solicita prezentarea urgentă a unui raport

special privind măsurile luate pentru a preveni un model grav, masiv sau persistent de violenţă împotriva femeilor.

14 Luând în considerare informaţiile prezentate de către Partea în cauză, precum și orice alte informaţii demne de încredere, care îi sunt disponibile, GREVIO poate desemna unul sau mai mulţi membri ai săi pentru a efectua o investigaţie și pentru a raporta urgent către GREVIO. În cazul în care acest lucru se justifică și cu acordul Părţii, investigaţia poate să includă o vizită pe teritoriul său.

15 După examinarea constatărilor investigaţiei menţionate în alineatul 14, GREVIO va transmite aceste constatări Părţii în cauză și, după caz, Comitetului Părţilor și Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, împreună cu orice comentarii și recomandări.

Articolul 69 – Recomandări generale

GREVIO poate adopta, dacă este cazul, recomandări generale privind implementarea prezentei Convenţii.

Articolul 70 – Implicarea parlamentară în monitorizare

1 Parlamentele naţionale vor fi invitate să participe la monitorizarea măsurilor luate pentru punerea în aplicare a prezentei Convenţii.

2 Părţile vor prezenta rapoartele GREVIO parlamentelor lor naţionale.

3 Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei va fi invitată să ia în mod regulat la cunoștință despre implementarea prezentei Convenţii.

Capitolul X – Relaţia cu alte documente oficiale internaţionale

Articolul 71 – Relaţia cu alte documente oficiale internaţionale

1 Prezenta Convenţie nu va aduce atingere obligaţiilor care decurg din alte documente oficiale internaţionale, la care Părţile la prezenta Convenţie sunt sau vor deveni Părţi și care conţin dispoziţii privind chestiunile reglementate de prezenta Convenţie.

2 Părţile la prezenta Convenţie pot încheia acorduri bilaterale sau multilaterale una cu cealaltă privind chestiunile tratate în prezenta Convenţie, în scopul de a completa sau de a consolida prevederile acesteia, sau pentru a facilita aplicarea principiilor pe care le întruchipează.

Capitolul XI – Amendamentele la Convenţie

Articolul 72 – Amendamente

1 Orice propunere pentru un amendament la prezenta Convenţii, prezentată de o Parte, va fi comunicată Secretarului General al Consiliului Europei și înaintată de acesta sau de aceasta către Statele membre ale Consiliului Europei, către toţi semnatarii, toate Părţile, către Uniunea Europeană, către orice Stat invitat să semneze prezenta Convenţie în conformitate cu dispoziţiile Articolului 75 și către orice Stat invitat să adere la prezenta Convenţie în conformitate cu dispoziţiile Articolului 76.

2 Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei va examina modificarea propusă și, după consultarea Părţilor la prezenta Convenţie, care nu sunt membri ai Consiliului Europei, va putea adopta amendamentul cu majoritatea prevăzută în Articolul 20.d al Statutului Consiliului Europei.

3 Textul oricărui amendament adoptat de către Comitetul de Miniștri în conformitate cu alineatul 2 va fi înaintat Părţilor spre acceptare.

4 Orice amendament adoptat în conformitate cu alineatul 2 va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de o lună de la data la care toate Părţile l-au informat pe Secretarul General cu privire la acceptarea lor.

Capitolul XII – Clauze finale

Articolul 73 – Efectele prezentei Convenţii

Dispoziţiile prezentei Convenţii nu vor aduce atingere dispoziţiilor de drept intern și nici documentelor oficiale internaţionale obligatorii, care

sunt deja în vigoare sau care pot intra în vigoare, în baza cărora sunt sau ar fi acordate drepturi mai favorabile persoanelor în prevenirea și combaterea violenţei împotriva femeilor și a violenţei domestice.

Articolul 74 – Soluţionarea litigiilor

1 Părţile la orice litigiu care poate apărea privind aplicarea sau interpretarea dispoziţiilor din prezenta Convenţie vor căuta, în primul rând, să îl rezolve prin intermediul negocierii, concilierii, arbitrajului sau al oricăror alte metode de soluţionare pașnică, acceptate de comun acord între ele.

2 Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei poate institui proceduri de soluţionare, care să fie disponibile spre utilizare de către Părţile în litigiu, dacă ele vor conveni astfel.

Articolul 75 – Semnarea şi intrarea în vigoare

1 Prezenta Convenţie va fi deschisă pentru semnarea de către Statele membre ale Consiliului Europei, de către Statele non-membre, care au participat la elaborarea sa, și de către Uniunea Europeană.

2 Prezenta Convenţie se supune ratificării, acceptării sau aprobării. Documentele oficiale de ratificare, acceptare sau aprobare vor fi depuse la Secretarul General al Consiliului Europei.

3 Prezenta Convenţie va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data la care 10 semnatari, incluzând cel puţin opt State membre ale Consiliului Europei, și-au exprimat consimţământul de a fi angajate de Convenţie în conformitate cu dispoziţiile alineatului 2.

4 În ceea ce privește orice Stat menţionat în alineatul 1 sau Uniunea Europeană, care își exprimă ulterior consimţământul de a fi angajată de aceasta, Convenţia va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data depunerii documentului său oficial de ratificare, acceptare sau aprobare.

Articolul 76 – Aderarea la Convenţie

1 După intrarea în vigoare a prezentei Convenţii, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei poate, după consultarea Părţilor la prezenta Convenţie și obţinerea acordului lor unanim, invita orice Stat non-membru al Consiliului Europei, care nu a participat la elaborarea Convenţiei, să adere la prezenta Convenţie printr-o hotărâre adoptată cu majoritatea prevăzută în Articolul 20.d al Statutului Consiliului Europei, și prin votul unanim al reprezentanţilor Părţilor îndreptăţiţi să se întrunească în Comitetul de Miniștri.

2 În ceea ce privește fiecare Stat care aderă, Convenţia va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data depunerii documentului oficial de aderare la Secretarul General al Consiliului Europei.

Articolul 77 – Aplicare teritorială

1 Orice Stat sau Uniunea Europeană poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii documentului său oficial de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, specifica teritoriul sau teritoriile cărora li se va aplica prezenta Convenţie.

2 Orice Parte poate extinde aplicarea prezentei Convenţii la orice alt teritoriu specificat în declaraţie, de ale cărui relaţii internaţionale este responsabilă sau în numele căruia este autorizată să ia angajamente, la orice dată ulterioară, printr-o declaraţie adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Cu privire la respectivul teritoriu, Convenţia va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii respectivei declaraţii de către Secretarul General.

3 Orice declaraţie dată conform celor două alineate precedente poate fi retrasă, în ceea ce privește orice teritoriu specificat în respectiva declaraţie, printr-o notificare adresată Secretarului General al Consiliului Europei. Retragerea va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii respectivei notificări de către Secretarul General.

Articolul 78 – Restricţii

1 Nu se poate face nicio restricţie în ceea ce privește orice dispoziţie a prezentei Convenţii, cu excepţiile prevăzute în alineatele 2 și 3.

2 Orice Stat sau Uniunea Europeană poate declara, în momentul semnării sau în momentul depunerii documentului său oficial de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, printr-o declaraţie adresată Secretarului General al Consiliului Europei, faptul că își rezervă dreptul de a nu aplica sau de a aplica doar în cazuri sau condiţii specifice dispoziţiile formulate în:

- Articolul 30, alineatul 2;
- Articolul 44, alineatele 1.e, 3 și 4;
- Articolul 55, alineatul 1 cu privire la Articolul 35 referitor la infracţiunile minore;
- Articolul 58 cu privire la Articolele 37, 38 și 39;
- Articolul 59.

3 Orice Stat sau Uniunea Europeană poate, în momentul semnării sau în momentul depunerii documentului său oficial de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, printr-o declaraţie adresată Secretarului General al Consiliului Europei, faptul că își rezervă dreptul de a prevedea sancţiuni nepenale, în locul sancţiunilor penale, pentru comportamentele menţionate în Articolele 33 și 34.

4 Orice Parte retrage, integral sau parţial, o restricţie prin intermediul unei declaraţii adresate Secretarului General al Consiliului Europei. Această declaraţie va intra în vigoare începând cu data recepţionării sale de către Secretarul General.

Articolul 79 – Valabilitatea şi revizuirea restricţiilor

1 Restricţiile menţionate în Articolul 78, alineatele 2 și 3, vor fi valabile pentru o perioadă de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentei Convenţii în ceea ce privește Partea în cauză. Cu toate acestea, aceste restricţii pot fi reînnoite pentru perioade cu aceeași durată.

2 Cu optsprezece luni înainte de data expirării restricţiei, Secretariatul General al Consiliului Europei va notifica respectiva expirare Părţii în cauză. Nu mai târziu de trei luni înainte de expirare, Partea va notifica Secretarului General faptul că își susţine, modifică sau retrage restricţia. În absenţa unei notificări a Părţii în cauză, Secretariatul General va informa respectiva Parte că restricţia sa se consideră prelungită automat pentru o perioadă de șase luni. Neefectuarea de către Partea în cauză a notificării intenţiei sale de a-și susţine sau modifica restricţia înainte de respectiva perioadă va determina prescrierea restricţiei.

3 În cazul în care o Parte face o restricţie în conformitate cu Articolul 78, alineatele 2 și 3, aceasta va pune la dispoziţia GREVIO, înainte de reînnoirea acesteia sau la cerere, o explicaţie privind motivele care justifică prelungirea ei.

Articolul 80 – Denunţare

1 Orice Parte poate, în orice moment, să denunţe prezenta Convenţie prin intermediul unei notificări adresate Secretarului General al Consiliului Europei.

2 Denunţarea va intra în vigoare în prima zi a lunii care urmează expirării unei perioade de trei luni de la data primirii notificării de către Secretarul General.

Articolul 81 – Notificare

Secretarul General al Consiliului Europei va notifica Statele membre ale Consiliului Europei, Statele non-membre care au participat la elaborarea acesteia, toţi semnatarii, toate Părţile, Uniunea Europeană și orice Stat invitat să adere la prezenta Convenţie cu privire la:

a orice semnătură;

b depunerea oricărui document oficial de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare;

c orice dată de intrare în vigoare a prezentei Convenţii, în conformitate cu Articolul 75 și 76;

d orice amendament adoptat în conformitate cu Articolul 72 și data la care respectivul amendament intră în vigoare;

e orice restricţie și retragere a restricţiei, efectuată potrivit Articolului 78;

f orice denunţare efectuată în conformitate cu dispoziţiile Articolului 80;

g orice alt(ă) act, notificare sau comunicare referitor(oare) la prezenta Convenţie.

Întru adeverirea căreia subsemnaţii, fiind autorizaţi corespunzător, au semnat prezenta Convenţie.

Adoptată la [Istanbul], astăzi, [11 mai 2011], în limba engleză și franceză, ambele texte fiind autentice în egală măsură, într-un singur exemplar, care va fi depus în arhivele Consiliului Europei. Secretarul General al Consiliului Europei va transmite copii legalizate fiecărui Stat membru al Consiliului Europei, statelor non-membre care au participat la elaborarea prezentei Convenţii, Uniunii Europene și Statelor invitate să adere la prezenta Convenţie.

Anexă – Privilegii şi imunităţi (Articolul 66)

1 Prezenta anexă se va aplica membrilor GREVIO menţionaţi în Articolul 66 al Convenţiei, precum și altor membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară. În sensul prezentei anexe, termenul „alţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară" vor include experţii și specialiștii naţionali independenţi menţionaţi în Articolul 68, alineatul 9, al Convenţiei, membrii personalului Consiliului Europei și interpreţii utilizaţi de Consiliul Europei, care însoţesc GREVIO în timpul vizitelor lor de ţară.

2 Membrii GREVIO și ceilalţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară se vor bucura, în timpul exercitării funcţiilor lor legate

e pregătirea și efectuarea vizitelor de țară, precum și al urmăririi acestora și al deplasărilor în legătură cu acele funcţii, de următoarele privilegii și imunităţi:

a imunitatea faţă de arestări personale sau detenţie și faţă de confiscarea bagajelor personale ale acestora și imunitatea faţă de procesele juridice de orice natură cu privire la cuvintele spuse sau scris și la toate acţiunile pe care le întreprind în calitatea lor oficială;

b scutirea de orice restricţii privind libera lor circulaţie la ieșirea din și la revenirea în ţara lor de reședinţă, la intrarea în și la ieșirea din ţara în care își exercită funcţiile și de înregistrarea străină în ţara pe care o vizitează au prin care trec în exerciţiul funcţiunilor lor.

3 În cursul călătoriilor efectuate în exercitarea funcţiilor lor, membrilor GREVIO și celorlalţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară li se vor acorda aceleași facilităţi, în materiale vamală și de control al devizelor, precum cele acordate reprezentanţilor guvernelor străine în misiune oficială temporară.

4 Documentele referitoare la evaluarea implementării Convenţiei, efectuată de membri ai GREVIO și de alţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizite de ţară, vor fi inviolabile în măsura în care acestea se referă la activitatea GREVIO. Nu se va aplica nicio oprire sau cenzură corespondenţei oficiale a GREVIO sau comunicaţiilor oficiale ale membrilor GREVIO sau ale celorlalţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară.

5 Pentru a asigura pentru membrii GREVIO și pentru ceilalţi membri ai delegaţiilor care efectuează vizitele de ţară o libertate completă de exprimare și o independenţă totală în îndeplinirea atribuţiilor lor, imunitatea faţă de procesele juridice în ceea ce privește cuvintele spuse sau scrise și toate acţiunile întreprinse de aceștia în îndeplinirea atribuţiilor lor va continua să fie acordată, fără a ţine seama de faptul că persoanele în cauză nu mai sunt angajate în îndeplinirea respectivelor atribuţii.

6 Privilegiile și imunităţile se acordă persoanelor menţionate în alineatul 1 din prezenta anexă în vederea protejării exercitării independente a funcţiilor lor în interesul GREVIO și nu în beneficiul lor personal. Renunţarea la imunităţile persoanelor menţionate în alineatul 1 al prezentei anexe se va efectua de Secretarul General al Consiliului Europei în orice caz în care, în opinia lui sau a ei, imunitatea ar împiedica cursul justiţiei și în cazul în care se poate renunţa la aceasta fără a aduce atingere intereselor GREVIO.

Anexa II

Lista rezoluțiilor și recomandărilor Adunării Parlamentare privind violența împotriva femeilor (2000-2015)

- Rezoluţia 2084 (2015) cu privire la promovarea celor mai bune practici in combaterea violenței împotriva femeilor
- Rezoluția 2027 (2014) concentrată asupra făptașilor, pentru prevenirea violenței împotriva femeilor
- Rezoluția 1983 (2014) privind prostituția, traficul de persoane și sclavia modernă în Europa
- Rezoluția 1962 (2013) privind urmărirea
- Rezoluția 1861 (2012) cu privire la promovarea convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice
- Rezoluția 1852 (2011) privind violența psihologică
- Rezoluția 1853 (2011) privind ordonanţele de protecție pentru victimele violenței domestice
- Opinia 280 (2011) despre proiectul Convenției privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice
- Rezoluția 1765 și Recomandarea 1940 (2010) privind cererile de azil legate pe motiv de gen
- Rezoluția 1714 și Recomandarea 1905 (2010) privind copiii martori ai violenței domestice
- Rezoluția 1697 și Recomandarea 1891 (2009) privind femeile migrante: pasibile în mod special de riscul violenței domestice
- Rezoluția 1691 și Recomandarea 1887 (2009) privind violarea femeilor, inclusiv violul marital

- Rezoluția 1681 și Recomandarea 1881 (2009) privind nevoia urgentă de a combate așa-zisele „crime de onoare”
- Rezoluția 1670 și Recomandarea 1873 (2009) privind violența sexuală împotriva femeilor în conflictele armate
- Rezoluția 1662 și Recomandarea 1868 (2009) privind acțiunile de combatere a încălcării pe motiv de gen a drepturilor omului, inclusiv răpirea femeilor și a fetelor
- Rezoluția 1654 și Recomandarea 1861(2009) privind feminicidul
- Rezoluția 1635 și Recomandarea 1847 (2008) privind combaterea violenței împotriva femeilor: înspre o convenție a Consiliului Europei
- Rezoluția 1582 și Recomandarea 1817 (2007) privind parlamentele unite în combaterea violenței domestice împotriva femeilor: evaluarea la mijloc de trimestru a campaniei
- Recomandarea 1777 (2007) privind agresiunea sexuală legată de „violuri sub influența drogurilor”
- Rezoluția 1512 și Recomandarea 1759 (2006) privind parlamentele unite în combaterea violenței domestice împotriva femeilor
- Recomandarea 1723 (2005) privind căsătoriile forțate și căsătoriile implicând copiii
- Recomandarea 1681 (2004) privind campania de combatere a violenței împotriva femeilor în Europa
- Rezoluția 1327 (2003) privind așa zisele „crime de onoare”
- Recomandarea 1582 (2002) privind violența domestică împotriva femeilor
- Rezoluția 1274 (2001) privind mutilarea genitală a femeilor
- Recomandarea 1450 (2000) privind violența împotriva femeilor în Europa

Anexa III

Lista jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului privind violența împotriva femeilor

- *Wasiewska v. Poland*, 2 December 2014 (decizie privind inadmisibilitatea)
- *V.C. v. Slovakia,* 2011
- *Hajduová v. Slovakia,* 2010
- *A. v. Croatia,* 2010
- *E.S. and others v. Slovakia,* 2009
- *Opuz v. Turkey,* 2009
- *Branko Tomašić and others v. Croatia,* 2009
- *Bevacqua and S. v. Bulgaria,* 2008
- *Kontrova v. Slovakia,* 2007
- *X. and Y. v. the Netherlands,* 1985
- *Kalucza v. Hungary,* 24 April 2012
- *Irene Wilson v. the United Kingdom,* 23 October 2012 (decizie privind inadmisibilitatea)
- *Valiulienė v. Lithuania,* 26 March 2013
- *Eremia and Others v. the Republic of Moldova,* 28 May 2013

Maltratarea în detenție

- *Juhnke v. Turkey,* 22 July 2003

Violența polițienească

- *İzci v. Turkey,* 23 July 2013
- *B. S. v. Spain,* 24 July 2012
- *Yazgül Yilmaz v. Turkey,* 1 February 2011
- *Maslova and Nalbandov v. Russia,* 24 January 2008
- *Y.F. v. Turkey,* 22 July 2003
- *Aydin v. Turkey,* 25 September 1997

Viol și abuz sexual

- *Y. v. Slovenia,* 28 May 2015
- *I.P. v. the Republic of Moldova,* 28 April 2015
- *S.Z. v. Bulgaria,* 3 March 2015
- *M.A. v. Slovenia and N.D. v. Slovenia,* 15 January 2015
- *O'Keeffe v. Ireland,* 28 January 2014
- *W. v. Slovenia,* 23 January 2014
- *P. and S. v. Poland,* 30 October 2012
- *M. and Others v. Italy and Bulgaria,* 31 July 2012
- *I.G. v. the Republic of Moldova,* 15 May 2012
- *P.M. v. Bulgaria,* 24 January 2012
- *Maslova and Nalbandov v. Russia,* 24 January 2008
- *M.C. v. Bulgaria,* 4 December 2003
- *Aydin v. Turkey,* 25 September 1997
- *X and Y v. the Netherlands,* 26 March 1985

Risc de maltratare în caz de expulzare

Mutilare genital a femeilor

- *Omeredo v. Austria,* 20 September 2011
- *Izevbekhai v. Ireland,* 17 May 2011
- *Collins and Akaziebie v. Sweden,* 8 March 2007

Crime de onoare

- *A.A. and Others v. Sweden,* 28 June 2012

Risc de trafic și re-trafic

- *O.G.O. v. the United Kingdom,* 18 February 2014
- *F.A. v. the United Kingdom,* 10 September 2013
- *V.F. v. France,* 29 November 2011
- *L.R. v. the United Kingdom,* 14 June 2011

Excludere socială

- *N. v. Sweden*, 20 July 2010

Trafic de persoane

- *Rantsev v. Cyprus and Russia,* 7 January 2010

Violență comisă de indivizi particulari

- *Ebcin v. Turkey,* 1 February 2011
- *Sandra Janković v. Croatia,* 5 March 2009

Sursa: www.echr.coe.int

Anexa IV

Lista altor instrumente și standarde internaționale relevante

- Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (2002)5 către statele membre privind protecția femeilor împotriva violenței
- Convenția Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) și Protocolul său Opțional
- Recomandarea Generală Nr. 19 a Comitetului CEDAW privind violența împotriva femeilor
- Convenția Națiunilor Unite privind drepturile copilului și Protocoalele sale Opționale
- Declarația Adunării Generale a Națiunilor Unite privind eliminarea violenței împotriva femeilor
- Convenția Inter-Americană privind prevenirea, pedepsirea și eradicarea violenței împotriva femeilor (Convenția de la Belem do Para)
- Protocolul Cartei Africane a Drepturilor Omului și ale Popoarelor privind drepturile femeilor din Africa (Protocolul Maputo)

De ce să sprijinim Convenția de la Istambul?

- drept atitudine politică, pentru a arăta în mod clar și de netăgăduit că, în calitate de legiuitori, considerăm violența împotriva femeilor o crimă și o încălcare a drepturilor omului, și nu avem de gând să o trecem cu vederea, să o justificăm sau să o minimalizăm;
- deoarece exclude folosirea culturii, obiceiurilor, religiei, ori așa zisei „onoare" drept justificări pentru orice act de violență;
- deoarece țintește spre schimbarea atitudinilor și a stereotipurilor de gen care fac ca violența împotriva femeilor să fie acceptabilă;
- deoarece se va dovedi eficientă în rezolvarea violenței împotriva femeilor și se bazează pe o abordare coordonată, unde prevenirea, protecția, punerea sub acuzare și politicile integrate sunt toate luate în considerare;
- deoarece cuprinde toate formele de violență împotriva femeilor, și poate fi aplicată și altor victime ale violenței domestice, inclusiv copiii, bărbații și bătrânii;
- deoarece are ca scop garantarea unor standarde minime, lăsând în același timp statelor membre posibilitatea să mențină ori să introducă standarde de protecție mai ridicate;
- deoarece aplicarea ei va fi monitorizată de un mecanism puternic și independent;
- deoarece, ca o garanție suplimentară a implementării ei eficiente, prevede implicarea parlamentelor naționale în procedura de monitorizare;
- deoarece acțiunile politice și legislative pentru eradicarea violenței împotriva femeilor erau necesare, încă de mult.

Membrii Rețelei Parlamentare
„Fără violență împotriva femeilor"

www.assembly.coe.int/stopviolence/
womenfreefromviolence@coe.int

Prems 187815 ROM